

Uredništvo in upravnništvo

Calle AÑASCO 2322 U. T. 59 - 3667

Buenos Aires, 21. julija 1934

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—; Inozemstvo Dolar 2.—

List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

Argentino
CORREO

TARIFA REDUCIDA

FRANQUEO PAGADO

Concesión 1551

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Pred dvajsetimi leti 1914-34

Pred dvajsetimi leti, meseca julija, je napovedala Avstrija vojno Srbiji. To je bil začetek svetovne vojne, ki je povzročila toliko gorja in trpljenja človeštvu.

Vojna ni prišla nenadoma. Bili so zanj pripravljani. Čakali so samo ugodnega trenutka in ta trenutek je bil atentat srbskega študenta Principa na avstrijskega prestolonaslednika Ferdinanda.

Član suženjskega slovanskega naroda se je drznil odstraniti člana germanov in ta zločin je treba maščevati, krvavo maščevati, zagospodariti Slovanom ter jih dobesedno podjarmiti. To je bila gospodovalna misel germanstva, ki se je zdelo, da ima nezlomljivo moč v Evropi.

Usoda je hotela drugače. Slovani se dvigajo z novimi lastnimi idejami, z novim družabnim redom, ki prinaša življenje za vseh... medtem ko ostali narodi umirajo v krčeviti agoniji izživtja. Kapitalizem potom fašizma ne prinaša narodom rešitve in svobode, temveč novega klanja, trpljenje in suženjstvo.

Danes stojijo narodi pod vodstvom fašizma v bojnem razpolženju, kot pred dvajsetimi leti. Gre se za, ali bodo vladali še nadalje krvosesi narodom, ali bo zavladala splošna ljudska pravica po vsem svetu.

Na evropskem morišču so umirali, za kapitalistične interese, ne samo evropejci, temveč tudi možje in fantje iz Afrike, Azije in Amerike.

Vojna je povzročila današnjo žalostno stanje človeštva. Izdatki za bodočo vojno povzročajo le še večjo bedo. Vse to državnih voditeljev ne zanima, četudi časopisje radi lepšega piše o miru in razoroževanju, ko pa vemo, da vsaka država 30 % državnih dohodkov porabi v vojne svrhe. Na razne načine so poskrbeli, da jim je ljudsko moralno in materjalno na razpolago. Ljudska nevednost je kakor strupena kača, ki čaka samo povelja, da se medsebojno ogrize.

Danes se pripravljajo na vojno, ki bo tehnično mnogo bolj pripravljena, kot je bila pred dvajsetimi leti. Ne rečemo, da bo prišlo do vojne danes ali jutri, vemo samo, da se sistematično in z vsemi sredstvi pripravljajo nanjo. In če se pripravljajo na vojno je naravno, da se ne bodo klali za mir.

Kapitalistični interesi se ostro križajo na Orientu, na Balkanu in na Sredozemskem morju, kjer so vrata na še neizčrpano ozemlje. Na vseh teh krajih živijo ljudje, ki so kulturno in gospodarsko prešibki, da bi se mogli braniti, pred oboroženimi "civiliziranimi" sosedi. Prav tako, kot se svoj čas Slovenci nismo mogli ubraniti turških vpadov.

Društvo narodov figurira kot nekaka posredovalnica za mir, ki ima zelo enostranski pomen, četudi bi se v resnici delalo nato, kajti štiri velesile, Nemčija, Japonska, Združene države in Rusija, niso članice. Vse razorožitve

ne konference so frakasirale ena za drugo, ker članice, ki tvorijo Društvo narodov, so imele še najmanj smisla za razoroževanje. Za Društvo narodov so se samo skrivale, da so se lažje oboroževale.

Današnja demokracija je lažnjiva, je samo pesek v oči nevednemu ljudstvu. V imenu patriotizma nas nesramno izkoriščajo za koristi, ki niso naše. Narodi, ki živijo pod fašističnim diktaturami, so resnični sužnji kapitalističnega sistema. So neprestano v nevarnosti, kedaj bodo pognani proti zunanjemu sovražniku, ki je lahko tudi njegov rodni brat, če vpoštevamo zadnje dogodke v Nemčiji.

Miru nam ne bodo prinesli angeli iz nebes, če ne bomo sami delali nato, da smo si vsi ljudje bratje in da lahko pričakujemo več sreče in blagostanja na svetu le, če se ne bomo sovražili.

Današnji vzgojevalni duh je netenje sovražstva med narodi, ki vodi človeštvo še v večjo revščino in bolečine.

OBSEŽNA STAVKA V SAN FRANCISCO

V mestu San Francisco v Californiji v Združenih državah je v pondeljek zjutraj izbruhnila splošna stavka tamošnjega delavstva, ki se je raztegnila na vso bližnjo okolico, tako da je na tisoče delavstva v stavki.

Stavka je dobro pripravljena in ima socialistični in komunistični karakter. Stavko vodi 25 izvežbanih voditeljev ter imajo za sabo čez 50 tisoč organiziranega delavstva. Z delom pa je prenehalo 170 tisoč delavcev.

Pokrajninska vlada ima na razpolago 13 tisoč vojaštva, ki doslej še ni dobilo od zvezne vlade ukaz, da bi nastopilo proti stavkajočim.

Policija je aretirala par sto delavcev, ker so dali le preveč duška stavkajočemu razpoloženju s tem da so naskočili nekaj trgovin. Sicer pa nastopa delavstvo zelo disciplinirano.

Ves poulični promet je ustavljen. Premožnejši meščani so se zatekli v hotele, ker se v svojih hišah osamljeni bojijo ljudskega maščevanja. V hotelih so pod varstvom policije.

V sredo že ni bilo več živeža v mestu. Vodstvo stavkajočih je organiziralo posebne transporte za dovažanje istega, tako da poteka stavka popolnoma pod njihovo kontrolo.

Stavka v San Francisco zadobiva vedno širši obseg. Na parniku "President Hayes", ki je zasidran v Genevi, so zastavkali vsi mornarji v znak solidarnost. Kapitan ladje je zaprosil italijanske oblasti za pomoč, ki so po fašistični milici zasedle parnik.

Napovedana je stavka tudi na parnikih, ki se nahajajo na visokem morju.

KAJ PRAVIJO SOVJETI GLEDE STAVKE V SAN FRANCISCO

Dnevnik "Pravda", ki izhaja v Moskvi piše, da je stavka v Združenih državah posledica

ca NRA, ki ni dala povoljnega rezultata za delavstvo.

Nadalje piše, da tudi ameriško delavstvo postaja vedno bolj zavedno. Zadobiva moč, ne samo nad monopolizirano buržuazijo, temveč tudi nad svojimi lastnimi storpini, ki so od prvih zapeljani, in so kot taki pripravljani izdati svoje lastne delavske interese.

Stavka v San Francisco, zaključuje Pravda, so kot vse stavke, naravnega izvora in načina za dosego najelementarnejših pravic človeka.

PREDSEDNIK ROOSEVELT MOLČI

O velikopotezni stavki v San Francisco predsednik Roosevelt še vedno molči. Nahaja se na vojni križarki "Hovston", ki je namenjena na otok Havaii. Molk predsednika Roosevelta je po mnenju delodajalcev, potuha za stavkajoče.

ANGLIJA POSLALA VOJNO BRODOVJE PRED TURŠKO OBREŽJE

Angleška vlada je poslala močno skupino vojnega brodovja pred turško obrežje. V to, da je bila Anglija prisiljena, ker so turške straže večkrat napadle angleške vojake na sosednjih otokih, ki so angleška last. Anglija namreč ima svoje kolonije tudi v Afriki, na katerih se razume, da ne prebivajo Angleži, pač pa od angležev podjarmljeni afrikanci.

Dvanajst angleških vojnih ladij, med katerimi je sedem rušilcev, stoji zasidranih pred otokom Samos.

Kot smo že omenili so konflikt izzvale turške obrežne straže, ki so streljale na angleški vojni parnik "Vevonshire", ki kot pravijo turške straže, je vozil tik turškega obrežja. Od turških krogelj sta umrla dva angleška častnika.

Zadnje nedeljo pa se je izvršil še drugi incident, ki nikakor ne dela časti turški vojski. Sedem vojakov je napadlo nekega profesorja iz New Jorka in njegovo ženo ter so ju oropali in to v neposredni bližini Carigrada. Kot poročajo turške oblasti, so zločinci postavljeni pred vojaško sodišče.

Do kakih resnih spopadov med Anglijo in Turčijo najbrže ne bo prišlo. S tem, da je Anglija poslala vojno brodovje v turške vode, hoče samo dokazati svojo moč in nedotakljivost.

ANGLIJA JE PRIPRAVLJENA Z ITALIJO SKLENITI POMORSKO TRGOVSKO POGODBO...

Kot slišimo in čitamo vsak dan, se najbolj prizadevata za "mir in razoroževanje" Francija in Italija. Seveda samo na zunaj, kot vse druge države. Saj drugače tudi nemore biti, dokler vcepljajo evropskim narodom več ali manj izrazit fašistični duh.

Anglija je pripravljena, da se še bolj zagotovi "mir" v Evropi, se pogoditi za direktne pomorske zveze z Italijo.

Ako kritično preotrimo evropsko politiko,

vidimo, da Italija s svojimi podružnicami Avstrijo in Madžarsko, Nemčija, Anglija in Japonska, zasledujejo skupno politiko. Druga plat pa tvorijo, Francija z "malo antanto", Rusija in Združene države. Slednja pride v poštev glede vojne nevarnosti na daljnem vzhodu.

Mussolini bo dal zgraditi zaenkrat dve vojni križarki, pa bo število še zvišal, če ne bo natančno vedle, kaj je Francoski zunanji minister Barthou pretekli teden iskal v Londonu. Da pa ne bo kakega nepotrebnega nespozumljenja, bosta sklenili Anglija in Italija tesnejšo pomorsko trgovsko pogodbo.

Razorožitvenim konferencam so vse države zapele "requiem", naj v miru počiva.

VOJNA V CHACU

Dnevnik "Guaran", ki izhaja v Paragvayu piše naslednje zanimive stvari in prikazuje kako primerno za današnje čase jo zna pogoditi.

— Načelniki bolivijske armade že razumejo, da ne morejo zmagati naše armade, vendar so odločni in to jih še drži.

Nadalje piše, da kadar bo končala vojna se bodo vojaki vrnili na svoje domove ter pričeli delati za procvit domovine. —

Tako je pričelo časopisje na razne načine zavijati ljudstvo v spanje nevednosti. Gotovo bodo narod prepričali, da je bila vojna potrebna in od samega Boga poslana...

Paragvajska vojska se pripravlja na novi naskok na bolivijsko armado, medtem pa se prizadevajo Združene države, Argentinija in Brazilija, da bi se prenehalo z brezsmiselnim klanjem v Chacu.

Dunaj. — Bivši španski kralj, ki se trenutno nahaja v Avstriji, je do smrti povozil nekega mladega doktorja. Kot poročajo, nesreče ni zakrivil kralj.

NAJVEČJI PODMORSKI PREDOR NA SVETU

V sredo so na angleškem na slovesen način otvorili največji podmorski predor na svetu, ki veže Liverpool s poluotokom Birkenhead.

Slavnosti sta prisostvovala tudi angleški kralj in kraljica ter nebroj ljudstva. Banke in trgovine so bile za ta dan vse zaprte.

VELIKA POVODENJ NA POLJSKEM

Na poljskem je te dni razsajala velika nevihta, kakršne še ne pomnijo. Od Karpatov pa do Krakova je vse pod vodo. Več kot sto ljudi je izgubilo življenje.

Voda je podrila čez 40 mostov. Razdrla je tudi lepo kopaljšče v Zapaneach.

Vlada je poslala na pomoč ponesrečenemu ljudstvu tri regimente vojakov.

ARGENTINSKE VESTI

Brezposelni

Tik pred palačami v katerih stanuje objestna gospoda je v Puerto Nuevo taborišče brezposelnih.

Pogled na te zavržence človeške družbe je res žalosten. Iz starih plohov i npleha napravijo majhno kolibo toliko da zlezejo vanjo. V eni takih "pasjih hišic" stanuje oče s štiri-mesečnim sinčkom.

O usodi teh bednikov se je začel zadnje čase zanimati tudi argentinski parlament.

17 milijonov posojila

Na intervencijo narodne banke "Banco de la Nación Argentina" so razne tujezemke banke, med katerimi sta tudi banki "Banco Germánico" in "The First National Bank of Boston", ki oglašujeta v S. T., posodile mestni občini Buenos Aires 17 milijonov pesov.

MESTNA KRONIKA

ŽALOSTEN KONEC UBIJALCA

si Ker nista mogla deliti naprej skupnega življenja sta odločila ločitev divjega zakona. Angel Aquino in 24-letna Jenara Gonzalez. Jenara se je nastanila v ul. Necochea 1169 kamor je še vedno zahajal Angel z namenom, da si pridobi nazaj Jenaro, ki pa ni hotela nič vedeti o njem, pred par dnevi se je vrnil in ji namignil, da to pot zadnjič prihaja, vnel se je hud prepir radi česar je ona stekla na ulico po stražnika, ki jo je pomiril in jo poslal domov češ, da pride takoj zanjo, ni pa še prestopila praga ko jo je napadel Angel z nožem v roki. Prestrašena ženska je stekla na ulico zasledovana po Angelu, prišedši stražnik je skušal prijeti napadalca, ki se mu je pa izmuznil in stekel za žensko, jo dohitel v trenutku ko se je hotela zapreti v stranišče sosednje hiše in ji zadal v prsa pet ran z nožem ter nato izpil stekleničico strupa. Napravil je vse to v čudoviti naglici medtem ko ga je dohitel stražnik in ga ponovno hotel aretirati. Doleč proč od misli da bi se dal prijeti je napadel še stražnika kateri je namenom, da ga ustraši spustil dva strela v zrak in nazadnje videč se sam v smrtni nevarnosti enega proti Angelu, ki se je zadet v sree zgrudil mrtev. Dospeli zdravnik ni mogel storiti drugega kot ugotoviti smrt Jenare in Angela.

NARASČANJE NAPADOV

Ni dneva, da bi se ne prijavilo na policijo pet, šest ali še več napadov med katerimi je mnogo zelo drznih. Tako čitamo, da so pred dnevi trije neznanci napadli v ul. Warnes v bližini postaje Paternal 56 letnega moškega in mu zapretili da ga na mestu ubijejo ako jim ne izroči ves denar, ki ga ima pri sebi. Ko jim je povedal, da nima nič so ga težko poškodovali in pobegnili.

V ulici R. Perez šte. 4600 se je v jutranjih urah pojavil berač in prosil miloščino, hišna gospodinja nič hudega sluteč ga je povabila na dvorišče in šla v sobo iskat drobiž, ne majhen pa je bil njen strah ko je nenadoma uzrla pred seboj dozdevnega berača, ki je zateval od nje ves denar češ da jo drugače ubije. Dala mu je 15 pesov možev revolver in nekaj drugih dragocenosti, ko mu je rekla da nima nič več se je vrgel nanjo in ji s silo smel poročni prstan in pobegnil.

Okoli 5h zjutraj je korakal po ul. Camarones 65 letni Andres Tripoli, ko so mu nenadoma prekrižali pot trije neznanci z revolveri v rokah, ga temeljito preiskali in našli pri njem 5 pesov nato pa naglo pobegnili, Tripoli pa na policijo.

Alfredo Schildem je javil na policiji, da mu je v njegovi odsotnosti ukradel njegov sluga Stanislav Chipiru vsoto 5.700 in obleke in perila za 500 pesov. Policija pridno zasleduje Stanislava.

V PRISTANIŠČU

Med ribolovom se je nekoliko preveč nagnil 78-letni José Casarelli in padel v reko. Mornar Alcides Camacho je skočil za njim in se mu je posrečilo potegniti na suho neprevidnega starca.

Naš posebni oddelek šteje danes okoli 15.000 (petnajstisoč) poslovnih prijateljev; izmed

SLOVENCEV
HRVATOV
in SRBOV

ki imajo pred očmi samo sledeče razloge:

Naš zakon

hitrost, solidna in uljudna postrežba.

Naše geslo

Da Vas naši uradniki Vaše narodnosti v Vašem jeziku postrežejo.

Naša dolžnost

Sigurnost Vaših uložkov, gotovost pri odpošiljanju denarja in garancija pri prodajanju potnih listkov (šif-karte).

Naša želja

Zadovoljiti tisoče in tisoče naših klientov z njihovimi naložbami.

Pridite v našo banko ali pa nam pišite.

Dajte nam eno naročilo in prepričajte se.

Naše uradne ure: od 8.30 do 7 zvečer. Ob sobotah do 12.30 ure.

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

Zastopnik:
José M. Jakus
c. Montevideo 671
Berriso F.C.S.

Casa Central:
L. N. Alem 150
Buenos Aires

La sucursal:
Mercado de Abasto
Corrientes 3227
Buenos Aires

DRUŠTVENE VESTI**Seja SPD. I.**

Seja, odbora Slovenskega prosvetnega društva I. se bo vršila, v nedeljo 22. t. m. ob 2 uri pop. Tem potom opozarjam vse odbornike, da te seje ne zamude, ker je zelo važnega pomena.

Tajnik.

Seja S.P.J.

Seja za Slovensko Podporno Jednoto, se bo vršila v torek 24 t. m. ob 6½ zvečer. Pridite vsi točno.

t. č. Zapisnikar.

Naznanjamo

Slovensko prosvetno društvo I. opozarja že sedaj vse cenj. rojake in rojakinje, da se bo prihodnja prireditve SPD. I. vršila 9 septembra v dvorani XX Settembre ulica Alsina 2832.

Za odbor: Tajnik.

POZIV

Pozivajo se vsi Jugoslovani v prov. Bs. Aires, ki pripadajo v La Plata, da se ob priliki izgode, da vam ne izplačajo odškodnine in

1926 PESOV...

Na tukajšnji policiji se je prijavil neki Raimundo José in izjavil, da mu je neka ženska v katero se je seznanil v hotelu, v Bmé. Mitre 1433 pred momentom ukradla izmed perila vsoto 1926 pesov in z njimi izginila.

Z BRIVNO BRITVIJO

Na križišču ulic Balcarce in Carlos Calvo sta se srečala bivša ljubimca E. Lampertilla in Carmen Viggiani; in imela med seboj precej srdit govori med katerim je Carmen ko jo ni hotel Enrique več poslušati potegnila iz nedrj brivno britev in zamahnila z njo po njem ter ga porezala po obrazu, nakar je zbežala. Lampertilla so prepeljali na rešilno postajo in njegovo stanje ni nevarno.

druge podobne stvari, obrnete na društvo "Kosovo" v Puerto La Plata, ki vam bo potom svojega odvetnika dala brezplačen nasvet.

Ni bilo enkrat, da je bil naš sorojak prevaran od raznih špekulantov. Obrnil se je na društvo še le potem, ko je bilo navadno že prepozno.

Zahvala

Kot ste opazili čitateljice in čitatelji je prenehalo izhajati v Slovenskem tedniku "Naše duhovno življenje".

Uredniški odbor se tem potom najtopleje zahvaljuje g. župniku Josipu Kastelic za njegovo sodelovanje.

VABILO

Slovenski pripravljalni odbor za XXXII. mednarodni evharistični kongres v Buenos Ai-

resu vljudno vabi vse verne Slovenke in Slovence na veliko evharistično procesijo ob priliki sklepa svetega misijona v župniji La Pateral, Avales 260, v nedeljo dne 29. julija t. l. ob dveh popoldne.

Spominjam, da se vrše proti vsakemu pričakovanju dobro obiskani misijonski govori vsak večer točno ob sedmih.

Buenos Aires, dne 21. julija 1934.

Martin Zidar, predsednik.

OBVESTILO

Hrvatski pripravljalni odbor za XXXII. mednarodni evharistični kongres vljudno sporoča vsem slovenskim radio-slušalcem, da bo v petek dne 27. ulija točno ob 18.30 tukajšnja oddajna postaja Radio Cultura oddajala hrvatski program s hrvatskimi govori in petjem in s španskim govorom o Hrvatih.

NAJHITREJŠE POŠILJANJE DENARJA

brez prošnje in pod najboljšimi pogoji, točno in zanesljivo.

Za hranilne vloge **Prodajamo šifkarte**

varnost in najboljše obresti po brezkonkurenčnih cenah

NE DELAJTE NIČESAR

brez, da ste se prej posvetovali z

Vašim starim PRIJATELJEM

Banco Holandés**SLOVENSKI ODDELEK**

Centrala: Bmé. MITRE 234, Buenos Aires; Podružnica: CORRIENTES 1900

Uradujemo od 8.30 zjutraj do 7 zvečer. Ob sobotah do 12.30

Pravila Slov. podporne jednote za J. Ameriko

V slučaju, da predsednik porotnega odseka, ali kateri drugi porotnik ali manjšina odseka zanemari svoje dolžnosti ali se ne ravna po določbah v pravih, oziroma pokaže pristranost v gotovih predloženih zadevah, morajo ostali porotniki naznaniti stvar predsedniku nadzornega odseka, kateri v sporazumu z gl. predsednikom jednote takoj suspendira obtožena ali obtožence od poslovanja, potem pa vso zadevo natančno preišče, in če se prepriča o krivdi obtožena ali obtožencev, izroči stvar vsem glavnim odbornikom (obtoženi odborniki so kajpada izvzeti) v razsodbo. V slučaju da je pod obtožbo večina porotnega odseka ali ves odsek, tedaj odpade drugo jednotno razsodišče, dokler ni rešena zadeva, in v tem času tvorijo razsodišče člani gl. upravnega in nadzornega odseka.

k) Okrožni zastopniki so zastopniki jednote v svojih okrajih. Izvršujejo posle, ki jim jih nalagajo člani upravnega ter predsedniki porotnega, gospodarskega in nadzornega odseka.

1) Nadzorni odsek nadzoruje odseke gl. odbora od konvencije do konvencije in pazi, da vsi odseki in posamezni odborniki redno in točno izvršujejo svoje dolžnosti po pravilih. Nadzoruje knjige in račune gl. tajnika, bolniškega tajnika, gl. blagajnika, upravitelja glasila in vseh drugih jednotlivih ustanov. V ta namen najame dvakrat v letu izvedence, ki pregledajo knjige jednote za vsako polletno poslovanje v tekočem letu. Vrhutega ima nadzorni odbor pravico pregledati knjige in poslovanje glavnih odbornikov vsak časa, kadar se mu zdi potrebno. Če ima nadzorni od-

bor dokaze, da kateri upravnih odbornikov ne posluje pravilno, zanemari svoje dolžnosti ali škoduje jednoti s svojim delom, mora takoj suspendirati dotičnega odbornika od dela in o tem obvestiti gl. predsednika ter ostale člane upravnega odseka in sklicati izredno sejo gl. odbora. Gl. odbor zasliši na tej seji suspendiranega odbornika in izreče svojo razsodbo. Ako je gl. predsednik obtožen, skliče sejo in vodi razpravo gl. podpredsednik; ako je tudi ta z večino članov upravnega odseka obtožen, tedaj vodi izredno sejo drugi podpredsednik. V slučaju, da nadzorni odbor ne more priti do pravega zaključka pri pregledovanju knjig ali če se obtožena stranka čuti nedolžna, sme ena ali druga stranka zahtevati računskega izvedenca ali državnega nadzornika, ki pregleda knjige in poda svojo izjavo. Stroške izvedenca ali državnega nadzornika plača jednota.

Ako prejme kateri izmed gl. odbornikov v svojem delokrogu pretiran, nejasen ali dvomljiv račun, ga upravni odbor ne sme izplačati brez odobrenja nadzornega odseka. Nadzornika; ki brez tehtnih vzrokov izostane od dveh revizij zaporedoma ali drugače zanemari svoje dolžnosti, mora gl. porotni odsek odstaviti in njegovo mesto vzame namestnik.

Nadzorni odsek ima svoje seje po potrebi. Član nadzornega odseka ne sme biti vslužben v gl. uradu jednote. V slučaju smrti, odstopa ali odstavljenja predsednika nadzornega odseka prevzame njegovo mesto tisti nadzornik, ki je prejel za njim največ glasov pri volitvah. Člani nadzornega odseka položijo vsak \$ 1000 varščine.

Okrožja in okrožni zastopniki

1) Okrožje in okrožne zastopnike odloči (izvoli) prva konvencija, oziroma gl. odbor.

2) Okrožni zastopnik nemore biti istočasno gl. odbornik jednote, ali obratno.

3) Glavni odbor sme z izobčenjem kaznovati cela društva, ako se jim na obtožnico upravnega odseka dokaže, da so kršili pravila; odkloniti sme izplačilo vsake nepravilno nakazane bolniške in operacijske podpore, odškodnine ali posmrtnice, kjer mu to nalagajo pravila. Staviti sme iniciativne predloge v važnih zadevah.

4) Gl. odbornik, ki prejema provizijo ali kakor koli denarno plačilo ali nagrado od katerekoli trgovske, bančne, bonдне ali kakoršnekoli druge tvrdke, ki trži z jednoto, ali če se gl. odbornik posluži posredovalca, ki v njegovem interesu trži za jednoto, izvrši kaznjivo dejanje. G. nadzorni odsek mora na temelju obtožbe uvesti preiskavo v štirinajstih dneh po prejemu obtožnice in ako je obtoženi gl. odbornik spoznan krivim, mora biti odstavljene in ne sme več biti voljen v glavni odbor.

5) Gl. odbor z vsemi odseki tvori najvišje razsodišče v vseh zadevah razen v slučajih izključitve, in prvo razsodišče za člane gl. odbora, ki kršijo katerokoli točko v členu. Če kateri gl. odbornikov krši kakšno drugo točko izven svojih odborniških poslov, je podvržen drutveni poroti kakor vsak drugi član; vendar pa sme gl. odbor na iniciativo porotnega odseka odstaviti tudi takega odbornika, kadar je enkrat dokazano, da e kršil pravila ali druge sklepe članstva

Žalostna vest iz Berissa F.C.S.

Dne 14. julija je podlegel vsled težke operacije na jetrih, naš dragi rojak Franc Mlečnik, star 34 let, doma iz Dornberga na Primorskem.

Prišel je v Argentinijo pred osmimi leti, z enako željo kot mi vsi, da si pribori košček kruha. Usoda je hotela drugače in mu je v evetju mladosti pretrgala nit življenja.

Zapustil je mnogo prijateljev, znancev in tovarišev, ki so zaposleni pri tvrtki "Swift", pri kateri je delal tudi pokojni France, in ki so ga vsi spremljali na njega zadnji poti na pokopališče v La Plati.

Pri odprtem grobu je imel ginljiv govor tovariš Joško Jakus, ki je mnogim privabilo solze v oči. Povdaril je pomembni in resnični izrek: "Bratje pomagajmo si medsebojno. Bomo složni. Saj doba našega življenja je tako zelo kratka".

Naše najiskrenejške sožalje vsem njegovim sorodnikom, tukaj živeči sestri poročeni Luin, globoko potrži zaročenki Valeriji Ersetič in v domovini težko prizadetni starišem ter bratom in esstram.

Prijatelji pokojnega so zbrali skupaj \$ 271.50 za dostojen pogreb.

Pokojnega prijatelji.

Restavrant "OSORIO"
Edino slovensko zbirališče

Vsako nedeljo ples.

Lepi prostori, pripravno za svadbe
CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.
Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC
OSORIO 5085 PATERNAL

PODPORNA JEDNOTA

Kdor pazno zasleduje in prečita pravila Podporne Jednote, katere prinaša S. Tednik, takoj spozna, da se gre tu za veliko organizacijo, pri kateri se zahteva veliko dela, še več pa pametnega in resnega vodstva. To ni kot so navadna društva, h katerim se zbere par ljudi in napravi kak ples ali kaj sličnega, kar nima nikakega stalnega cilja ali obče koristi.

Podporna Jednota je organizacija na temelju združnega-samopomočnega cilja, kar pomeni, da so vsi člani enaki in da, so ena družina. S polaganjem malih mesečnih prispevkov, naraste počasi nekoliko kapitala, iz katerega se v slučaju nesreče pomaga članu-sobratu. Nesrečnež si s tem olajša bedo, katera je med delavstvom neizogibna, ko nas zadene bolezen, sobratje pa, ki so mu pomagali, niso tega direktno občutili, ker je bil že prej dosežen namen, s tem, da je Jednota imela njihove prispevke na razpolago bolniku. Velika korist je tudi za bolnika, Jednotin zdravnik, kateri bo gotovo in v korist Jednote gledal, da bo rajo otroci prosjačiti in so skoraj primorani bolnika čim prej ozdravit. S tem je bolnik obvarovan brezvestnih izkoriščevalcev, ki mu v mnogo slučajih podaljšujejo bolezen tako dolgo dokler čutijo pri njem kak novič in ga potem puste brez zdravja in sredstev.

Oglejmo si od bližje en primer, katerih je žalibog med nami na stotine. Oče treh ali štirih otrok, zasluži dnevno 4 do 6 \$ kar je komaj za stanovanje in pičlo hrano. Ne more si privoščiti, taka družina niti zabave niti praznika, kaj šele prihranki, o teh sme samo sanjati. Nekega dne pa tak oče, zbolil in v hišo se naseli največja beda. Otroci prosijo kruha katerega pa od nikoder ni. Kaj početi v takem slučaju? Mati mora na delo. Zasluži par pesov, ki pa ne zadostujejo niti za stanovanje. Kje je pa drugo: zdravnik, zdravila in bolniku ter otrokom zadostna hrana? Otroci so brez

matere bolnik pa brez postrežbe, tako, da morati vagabundi, bolnik pa namesto ozdraviti se slabša.

Ko bi tak oče bil pri Podporni Jednoti, bi razen zdravnika in zdravil imel še primerno podporo, katera bi mu omogočala človeka dostojno življenje in bi obvarovala otrokom mater, ki bi v tem slučaju ne imela potrebe služiti, bolniku pa bi bila skrbna postrežnica. Člani-sobratje bi pa bolnika obiskovali in mu seveda, videč njegovo nadlogo, priskočili vsaj z malimi darovi na pomoč. S tem bi odvzeli bolniku vedno skrb za družino in bi ga bodrili, dokler ne ozdravi.

To so glavne smernice Podporne Jednote, katere vodijo še višje in katere si moramo prav dobro zapomniti. Ne vemo ne ure ne dneva, ko nas zadene nesreča. Zato preskrbimo se prej, zbirajoč male svote, katere nam bodo veliko koristile v veliki nadlogi. Pomagajmo vsi, da se čim prej postavi ta potrebna in koristna ustanova.

Za pripravljalni odbor

A. Š.

Diplomirana babica **ANA CHARPOVA** v Pragi in Buenos Airesu

Ima odlogetno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Bs. Airesu. Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa.

calle COLOMBRES 178
U. T. 62 Mitre 3755
(1 kvadra od Rivadavia)

FRANC KLAJNŠEK, zidarski majster

Calle MARCO SASTRE 4351,

esq. Sanabria, Villa Devoto

BUENOS AIRES

U. T. 50-0277

ali konvencije.

6) Gl. odbornik, ki je obtožen in suspendiran od službe, prejme vso plačo za časa suspenzije in nastopi svoje mesto kot pred suspenzijo, če se dokaže, da je bil po nedolžnem obtožen in suspendiran. Ako pa je gl. odbornik spoznan krivim in je odstavljen po glavnem odboru, splošnem glasovanju ali konvenciji, prejme plačo le do konca tedna, v katerem je bil suspendiran. Po nedolžnem obtožen odbornik sme postaviti tožitelja pred sodišče.

7) Upravni odsek ima na svojih sejah pravico reševati vse zadeve, ki ne spadajo v področje vseh odsekov gl. odbora, splošnega glasovanja ali konvencije. Skrbeti mora, da je pri jednoti dobro gospodarstvo, da se odborniki krajevnih društev in člani sploh ravna po pravilih in po drugih veljavnih določbah.

Upravni odsek na svojih sejah nima pravice reševati kakih pritožb ali prizivov iz članstva, nastopiti pa sme kot tožitelj proti gl. odbornikom v drugih odsekih gl. odbora ali proti celim odsekom; dalje sme obtožiti pred porotnim odsekom društva, ki se pregreše zoper pravila ali druge veljavne sklepe, ali ki se nočejo pokoriti veljavnim sklepom; odkloniti sme prošilce za vstop v jednoto, če ima dobre vzroke na podlagi zdravniške preiskave ali kakšne ovadbe; ravno tako sme zabraniti prestop članov v višje razine.

9) Upravni odsek ima pravico razpisati izredni asisment za pokritje primanjkljaja v kateremkoli skladu in določi čas, kadar morajo člani izplačati izredni asisment. Dalje sme premestiti društva iz enega kraja v drugega, če tako zahteva večina članov s svojimi podpisi pri dotičnem društvu in če se vrne gl. tajniku prejšnji čarter. Razveljaviti sme čarterje

krajevnih društev če je potrebno. V slučaju tožbe pred civilnim sodiščem proti jednoti sme pooblastiti zastopnika iz bližnjega društva, da zastopa jednoto pri sodnem procesu, ako je gl. odbornik preoddaljen ali zadržan.

10) Gl. odbornik, ki je obtožen in po dokazu krivde odstavljen od službe, se sme pritožiti na konvencijo ali splošno glasovanje v teku tridesetih dni od dneva uradno objavljene razsodbe v njegovem slučaju. Poznejši prizivi se ne vpotevajo in v veljavi ostane prva razsodba. Priziv se pošlje gl. tajniku. Ta točka pa velja za tiste gl. odbornike, ki jih odpokliče članstvo, ker v takem slučaju kot najvišje razsodišče že izreče svojo razsodbo, proti kateri ni priziva.

11) Predlogi na sejah gl. odbora in upravnega odseka se sprejmejo z navadno večino, izvzemši kjer pravila predpisujejo drugače. Predsednik ali predsedujoči odbornik nima pravice do glasovanja, le pri nenakosti glasov odločuje s svojim glasom. Odbornik, ki se ne udeleži seje, se mora na prihodnji seji opravičiti, odbor pa lahko sprejme ali zavrže njegovo opravičenje. Če odbornik izostane zaporedoma od treh sej in se trikrat zavrže njegovo opravičenje, ga mora odbor naznaniti nadzornemu odseku, kateri ga lahko obtoži zaradi zanemarjanja dolžnosti. Seje so javne za člane SPJ., toda odbor sme vsak čas z večino glasov proglasiti sejo za tajno, ako to zahtevajo interesi jednote.

12) Pomožne pomoči tajništvu, uradništvu, uredništvu v gl. stanu jednote sploh, ki so nameščene stalno, nastavlja in odstavlja gl. odbor v sporazumu z odgovornim uradnikom. Začasne pomočnike v tajništvu, uradništvu (kadar bo jednota imela lastno gla-

silo) ali gl. uradu sploh lahko najame upravni odsek. Uslužbenci v tajniškem uradu so odgovorni za svoje delo gl. tajniku, uslužbenci v upravništvu so odgovorni upravitelju lista, pomožni uredniki pa gl. uredniku, uslužbenci tiskarne pa upravitelju tiskarne, vsi skupaj pa gl. predsedniku, ki je obratno odgovoren gl. odboru in konvenciji. Gl. odborniki s stalno službo v glavnem uradu in pri listu prejema plačo, katero jim določi konvencija ali splošno glasovanje. Dolžnost upravnega odseka in vseh drugih odbornikov je, neprestano izboljševati poslovni sistem jednote. Gl. odborniki, ki so stalno nameščeni v gl. uradu, in uslužbenci jednote pri stalnem delu imajo pravico do dva tedna počitnic s plačo v enem letu; upravni odsek pa mora paziti, da so počitnice odbornikov in uslužbencev tako razdeljene, da ne zaostaja delo.

3. Gl. odbor sme najeti stalnega, dobrega odvetnika, ki daje gl. odboru pravne nasvete in zastopa jednoto v slučajih tožbe. V slučaju, da trpi ugled jednote, ali gl. odbora ali kateregakoli gl. odbornika v zvezi z njegovo službo pri jednoti vsled neosnovanih napadov iz članstva ali izven jednote, sme gl. odbor ali prizadeti gl. odbornik iskati zadoščenja pri sodišču na stroške jednote, ako tako sklene dvotretjinska večina gl. odbora. V izrednih, nujnih slučajih sme upravni odsek najeti odvetnika za reševanje zadev, na kar poroča na seji gl. odbora.

14) Druge začasne ali stalne pododbore ali odseke ali zastopnike jednote v katerikoli zadevi, ki niso navedeni v pravilih in ki bodo morda potrebni sčasoma, voli ali pooblasti in razpusti gl. odbor z navadno večino glasov.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Bogomir Magajna:

Črt

Na ulici pod petim nadstropjem neke hiše v tržaškem starem mestu, v kateri je stanoval pes Črt pri družini Svetlin, so počili zadnji posamezni streli. Pes se je zaletel proti oknu in zatulil, da je njegov glas odmeval v ozki ulici, kakor bi padal v globoko sotesko. Potem se je pes ozrl na Marto in malega Alojzija, kakor bi hotel vprašati, kaj naj stori. Dlaka mu je sršela in oči so se mu leskale, toda Marta ga je potegnila od okna k ležišču in mu mrmraje ukazala, naj molči. Hip na to so se odprla vrata in Svetlin v sobo: "Marta, miličniki prihajajo v vsem mestu v premoč. Ravnatelj me je odpustil iz tovarne in vse člane sveta, ki naj bi po naši zmagi prevzeli tovarne. Nihče izmed delavcev, ki so ostali v službi, se ni upal zavzeti se za nas. Nekaj dni ne smemo nikamor iz stanovanja. Groze mi s smrtjo". V sobi je nastala tišina, nihče ni vedel kaj naj še govori. Le Črt je mahal z repom in se dobrikal gospodarju. Svetlin ga je pobožal po glavi. "Črt, propali smo", je rekel, sedel potem na posteljo in si z rokami podprl glavo.

Črt se je rodil v zadnjem letu vojske v neki vasi na visokem Krasu. Ko je imel kakih 50 dni, se je povrnil Svetlin kot ranjenec s fronte, da bi obiskal doma starše. Psiček mu je ugajal in odnesel ga je, čeprav je psica žalostno tulila, k svoji družini v Trst. Črt se je hitro privadil novega gospodarja, njegove žene Marte in sinčka Alojzija, čeprav se mu ni v tem zadnjem letu vojske bogve kako dobro godilo. Po vojski pa so se razmere takoj iz-

boljšale. Gospodar je imel mnogo dela in ne preveč slabe plače. Črt je dobival vsak dan kos mesa in kosti, pa tudi ostankov prikuhe. In družina je bila nadvse ljubeznjiva ž njim, zlasti mali Alojzij. Po cele ure se je preganjal z njim po sobi in silno prijetno mu je delo, ko ga je vlekel za ušesa in rep. Ali pa sta se igrala po bregovih strmih ulic, zlasti v sončnih dnevih, ko so se podile med visokimi hišami cele trume polnagih otrok in so od vsepovsod bevskali drugi psi. Včasih pa ga je vzel Svetlin s seboj v tovarne in ga pustil čakati do poldneva ali do šestih pred vrati velikega dvorišča. Čepel je tam na zadnji plati in radovedno opazoval trume deklet, ki so v pisanih oblekah stopale navzdol v mesto. Barve kril in rut, v katerih so bile vtisnjene najrazličnejše rože, so bile žive kot premikajoči se cvetlični grmi. V jerbasih pa so imele stvari, ki so Črta nemara še bolj zanimala. Iz njih so gledale glave živih petelinov z visokimi, živordečimi grebeni, glave plašnih kur, kljuni gagajočih gosi in dolgi vratovi srditih puranov. Spet iz drugih jerbasov pa se je širil vonj po maslu, klobasah in po prekajenemu mesu, da so se Črtu cedile sline in je moral sem pa tja zarenčati. Ko se je nagnil dan že proti poldnevu in ni bilo več deklet, se je zadovoljno zleknil na soncu in zadremal, dokler ga ni kaj zmotilo. Motile pa sta ga, razen muh, za katerimi je hlatal z gobcem, če so sedale nanj, zlasti dve stvari: avtomobili in miličniki. Kadar je pridrčal mimo avtomobil in mu puhnil smdljivi dim od bencina pod nos, je planil pokonec in se divje zagnal za njim. Nič manj pa ni sovražil miličnikov. Nanje ga je bil ponovno naščuval Svetlin, dasi ga ni izpustil z močno napete vrvice, kadar se je hotel zagnati vanj.

Tako se je Črt navadil, ter je obljubil vsakega miličnika, ki ga je srečal na cesti, in sicer od dne do dne bolj srdito. Sčasoma se je zdelo, da je njegova mrznja do njih že čisto osebna, kakor da njemu samemu grene življenje. Drugače pa je bil veder in ponosno je stopal poleg gospodarja po tržaških ulicah in so mu sijale oči kakor bi bil ves Trst njegov.

Od dneva pa, ko so gospodarja Svetlina odpustili iz službe, se je Črtovo življenje docela izpremenilo. Ni mogel doumeti vsega tega, toda niti na cesto ni smel več. Črt je videl, kako je stopil gospodar stokrat na dan k oknu in zastrmel dol na ulico. Njegov obraz se ni niti za hip nasmehnil. Alojzij je sedel na kupu cunj in zajokal kar naenkrat, kakor bi se bal nečesa strašnega, neznanega. Črt je šel k njemu in pomahal z repom, toda deček se ni več hotel igrati z njim. Od Alojzija se je napotil k gospodinji, da bi ga pogladila po glavi in hrbtu, kar je vedno tako prijetno delo. Marta je bila sedaj noseča v osmem mesecu. Sedela je poleg ognjišča in z obema rokama podpirala veliki, težki trebuh. Široke, črne oči so ji sijale tako žalostno, da je stisnil k njenim nogam, ali ne; ali bi položil glavo na njena kolena, ali ne. Ker se njena roka ni stegnila, da bi ga pobožala se je okrenil v sredo kuhinje, postal tam in nalahno zavtilil.

Opoldne je sedel Črt k skledi pod mizo in vdano pričakoval jedi. Prvi, drugi in tretji dan mu je položila Marta po nekaj polente v skledo; mesa in kosti ni bilo več. Četrty dan pa je tudi polente zaman pričakoval. Od opoldne do treh je sedel poleg sklede in strmел zdaj v Svetlina, potem v Marto, toda ta dva se nista genila s svojih mest. Od nikoder ni prihajal vonj po kaki jedi. Ob treh je Črt od-

Dr. J. HAHN

Ženske bolezni — Maternica — Jačnik —
Prezgodnja ali zakasnjena perioda —
— Beli tok.

Notranje bolezni — želodec in drobovje.
Gonoreja — Mehur — Obisti.

Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer

NIZKE CENE

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENCI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo.

Poštarne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan do devetih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotografija "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Bs. Aires

Telefon: 59 - 0522

Slovenska gostilna in trgovina jestvin

Shajališče naših rojakov

VELIKI IN PRIJETNI PROSTORI
z igriščem za kroglice in keglje

Vsako nedeljo ples

Dobra postrežba

ZMERNE CENE

TRELLES 1167

(Pol kvadre od Gaona 2400)

Buenos Aires

U. T. 59 - 2382

VSI ROJAKI SO DOBRODOŠLI

SEDAJ SE LAHKO VSAK

naučiti dobro

in

elegantno

PLESATI

Tango,

Fox-trot,

Valček in

druge ples

ZA SAMO 50 cent. DNEVNO.

To lahko dosežete z malo vajami
v veliki plesni

AKADEMIJI "ALEX ZABA"

Calle AYACUCHO 388

esq. Corrientes dve kvadri od Callao.

Vsak dan od 18 do 24 ure, ob nedeljah
od 16 do 22 ure.

Zasebni saloni za družine in začetnike.

Dr. MILOSLAVICH

Zdravnik za notranje bolezni.

Praktikiran na klinikah na Dunaju, Pragi in Parizu.

Zdravi bolezni kože, krvi in spolne bolezni.

Se govori slovensko, nemško in špansko.

PETNAJSTDNEVNO PLAČEVANJE

GARANTIRANO ZDRAVLJENJE

Sprejemanje strank od 11 do 12 in od

3 do 7 zvečer. — Ob nedeljah od 9 do 11 ure zjutraj.

Ulica Reconquista 629

U. T. RETIRO 1852

Zavod sv. Cirila in Metoda

sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO C.G.B.A.
(Bs. Aires)

pri gobec in zamolklo zatulil. Svetlin, Marta in Alojziji so se ozrli k njemu, toda nihče ni vstal. Pes se je dvignil, stopil k Marti, ji položil glavo na kolena in proseče zastrmel v njen obraz. Tedaj so se prikazale Marti solze v oči. "Pelji ga na cesto, naj si sam preskrbi hrane", je rekla možu, toda takoj se je premislila: "Peljala ga bom sama, da te ne zagledajo". Prijela je Črta za ovrtnik, odklenila vrata in ga vodila po strmih mračnih stopnicah navzdol in na cesto. Tu ga je pobožala ter zaprla vrata za seboj. Črt je ostal na cesti sam.

Čepel je uro dolgo pred vrati in lajal navzgor proti oknu, toda nihče se ni oglasil in tudi živega človeka ni bilo, ki bi stopil s ceste v hišo. Cesta sama je bila prazna in mrtva. Glad je postajal vedno večji in pes se je končno napotil iskat hrane po ozkih ulicah. Križaril je med visokimi hišami, s katerih je odpadel omet. Iskal je smetišče, ki jih je bilo mnogo. Stikal je po njih, odrival z gobcem in nogami papirje, cunjice in smeti, toda našel ni ničesar razen nekaj že z umazanijo napoljenih konzervnih škatelj in nekaj suhih, kot kamen trdih kosti, ki jih ni bilo mogoče zdrobiti in na katerih so se že poznali sledovi čekanov drugih psov.

Zato je odhaval navzdol proti novemu mestu, preletel je prostor pod oboki magistrata, široki trg mimo vlade in se naenkrat znašel v pristanišču. Tekal je dolgo med pomolom svetega Karla in med Rdečim mostom, ki je peljal čez kanal. Tu in tam se je ustavil na obrežju, dvignil glavo in vohal rezke vonjave, ki jih je prinašal veter z ladij. Kot ogromne črne sence so visele te ladje nad njegovo glavo visoko v zrak. Na eni izmed njih je zatulila sirena. Črt je preplašen odskočil za nekaj korakov in bolešno zaevilil. Črna senca pred njim se je premaknila kakor strah in začela rezati valove proti trepetajoči ognjeni sončni obli, ki je visela nad zapadom in sipala na modre valove rdečih barv. Sedaj je bil že blizu večer in pes se je okrenil in stopal počasi po obrežju proti ribarni. Gobec mu je bil široko odprl, oči so gladno strmele nekam naprej. Nič več se ni menil za množico, ki je hitela mimo njega. Utrujenost mu je lezla v ude, glava je postajala težka in se je neprestano hotela povešati k tlom. Nenaadno pa se je ustavil, nos in ustnice so se mu našobile, da so se mu pokazali zobje. Tik pred njim se je dvigala ribarna, pred ribarno pa je plaval ob morski škarpni z ribami napolnjen čoln. V njem je stal mož, ki je neperstano kričeč metal ribo za ribo na veliko mrežo, ki je bila pregrnjena na bregu. Poleg mreže pa je stal drugi mož in branil ribam, da se niso prevalile z mreže na tlak. Črt je zastrmel na te žive, premešavajoče se živali. Iz gobca so se mu pocedile sline do tla. Zarenčal je, prebegnil z očmi od moža do rib in spet od rib do moža. Potem je naenkrat bliskovito planil k mreži, zasadil zobe v največjo ribo in npredden je utegnul breniti mož z težkim čevljem vanj, je že drvel Črt nazaj proti obokom magistrata.

Slišal je kričanje in smeh za seboj in neki predmet se mu je zatrkil pod noge, toda Črt se je že znašel v starem mestu in drvel po strmih ulicah, ne da bi se ozrl. Ustavil se je šele pred vrati domače hiše. Bil je že mrak in v oknih so se prižigale luči. Tudi gospodarjevo

okno je bilo že razsvetljeno. Spustil je težko ribo na tla. Premetavala se je po tlaku in zevala s široko odprtim bobcem. Pes je zarenčal, jo popadel in ji v hipu strl hrbtenico. Ribar je obležala mrtva in zaprašena na umazanem tlaku. Dvignil je glavo proti gospodarjevemu oknu. Za šipami je zagledal senco. Zatulil je ponovno navzgor, toda okno se ni odprlo. Planil je s šapami na vrata in grebel s kremplji po njih; prisluškoval je, če bo slišal korake na stopnišču, toda prav nič ni bilo čuti. Šele sedaj se je odločil in začel trgati z ribe kos za kosom. Požiral jih je, ne da bi jih prej razgrizel. V eni minuti je pospravil celo ribo. Lačen ni bil več, toda ves utrujen se je zleknil pred vrati na tlak in položil glavo na tace, da bi zadremal.

Bila je že noč in ulice so postale tihe in samotne. Iz hiš, ki so visele gori v bregu, so začele prihajati sestradane prostitutke, ki so stopale počasi po ulici navzdol. Hodile so tiho, brez besed kakor sence in strmele v svetlobo, ki je žarela nad novim mestom. Ena izmed njih se je ustavila pri Črtu. Sklonila se je s svojim bledim obrazom in drobnim telesom k njemu in ga pogladila. Črt je začutil mehko roko, ki mu je zdrsula po hrbtu, se zganil, ji vdano pogledal v oči in zadovoljno zagodrnjal. Potem pa so se mu veke počasi zaprle, kakor da ga je božajoča roka uspavala; iz daljave je še slišal zvon svetega Justa, ki je enakomerno bil ure — nato pa se je znašel naenkrat gori v stanovanju, kjer se je igral z Alojzijem, se dobrikal Marti in skakal okoli Svetlina; iz tega sna ga je zbudilo sonce, ki se je dvigalo iza kraških gora ter posvetilo v samotno ulico.

Vstal je, stresel prah s sebe in spet dolgo lajal proti oknu. Ker se ni nihče oglasil, se je napotil naravnost do tovarne, kjer je počenil pred široka vrata, upajoč, da bo tam pričakal Svetlina.

Na vsakega delavca, ki je šel mimo njega, se je ozrl. Ni se menil za sončna dekleta in za čudne živali, ki so jih nosile v jerbasih, ne za vonj, ki je dihtel iz košar, ne za izpuhe smrdečega dima od avtomobilov. Ta ali oni delavec ga je zamišljeno pogladil in mu vrgel kos kruha ali slanine. Delavci so slutili nevarnost, ki je pretila njegovemu gospodarju in smilila se jim je sama sebi prepuščena žival.

Po osmi uri pa se je napotil Črt v centrum mesta in stopal po samem korzu proti borzni palači med velikansko množico ljudi, ki je navalila v ulico. Po trgovskih poslopih so se v soncu bleščali napisi, Kastner, veletrgovina vseh stvari — Bratje Signorelli, skladišče delicat — Velicogna Francesco, veletrgovina kožuhovine — Marcovich Miroslao, veletrgovina olja in vin in tisoč drugih napisov. Ogromni skladi jedil so bili nakopičeni po izložbah.

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in **FELIKS FALICOV**

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2538

Toda Črt ni utegnul strmeti vanje. Vedno večja množica se je zgrinjala na ulico. Divje vriskanje je odmevalo med viskoimi palačami. Črt se je komaj rinil naprej med tisočeriimi nogami ki so grozile da ga pogazijo. Po sredi ceste so drveli kamioni polni pevajočih miličnikov. Kamioni so pokali z ispuhi in smradili v ozračje s prahom in dimom. Truma muzikantov je dvignila kovinska godala k ustom. Črt je besno zalajal radi marša ki ga je zalajala godba. Rad bi se zagnal muzikantom med noge toda nog krog njega je bilo toliko, da ni mogel nikamor. Končno pa se množica le prevalila na široki trg pred vlado. Korzo se je skoraj popolnoma izpraznil in Črt se je naenkrat znašel na prostoru pred borzno kjer se je ustavil.

Prav tedaj so pritirali miličniki navzdol iz starega mesta uklenjenega Svetlina. Svetlin se je skoraj vlekel z nogami po tleh in omahoval med dvema miličnikoma, ki sta ga grabila za rame, kakor bi bil pijan. Obraz mu je bil polen sinjih izbuhlin. Iz razklane spodnje ustnice se je cedila kri k zobem in potem iz obeh kotov ob odprtih ustih navzdol po bregu in na tla. Črt je v hipu spoznal gospodarja in zatulil z visokim besnim laježem. Svetlin je pogledal in se nasmehnil. Črt se je bliskovito zagnal proti miličnikom, planil na enega izmed njih in ga vgriznil skozi obleko v ramo. Miličniki so zakričali. Za hip je nastala zmeda da med njimi, toda v prihodnjem trenutku je eden izmed njih zasadil psu bajonet v trebuh. Črt se je ječeč zvrnil na cesto in milicnik, kateremu je prej planil za vrat, ga je brenil še s črnim škornjem v trebuh. Ostali miličniki so se zdaj smejali in potisnili Svetlina v kamion, ki je pridrvel po Korzu in se ustavil. Svetlin se je še enkrat ozrl na psa, ki se je zvijal na cesti in že je zdrvel kamion kraje, iz katerih se ni Svetlin nič več povrnil.

Potem se je Črt polagoma dvignil in začel lesti iz Korza v staro mesto. Prav za prav se je premikal le s prednjimi nogami, zadnje pa so se mu drsajoče vlekle po tlaku. Čreva so mu silila počasi iz trebuha in iz prerezane trebušne žile je curljala kri ter risala po tlaku krvavo sled.

Z veliko muko se je privlekel do domače hiše, stopil skozi odprta vrata na stopnišče in potem je polagoma zmagoval stopnico za stopnico, kakor da bi se plazil po strmi poti zelo visoko goro. V vsakem nadstropju se je ustavil. Iz grla se mu je slišalo zateglo, hriščee dihanje. Končno je dosegel odprta stanovanjska vrata in se prevalil v sobo.

Na postelji se je zvijala v porodnih kričanju in kričala Marta. Groza ure, v kateri so odgnali moža na morišče je prezgodaj zvrnilo njeno telo, ki je sunkovito vztrepetavalo metalo ude od sebe. Poleg postelje je stal Alojziji, strmel materi v obraz in obupno kal. Črt se je s težavo dvignil s prednjimi nogami na ležišče. Oči so motno zastrmele v bolečin spačen Martin obraz. Marta ga je gledala in stegnila desnico proti njegovi glavi. Roka ji je obvisela na njegovem temenu in potem oprijela ovrtnika na njegovem vratu. Drobnobitje se je porodilo v tem hipu. Marta tina roka je popustila Črtov vrat in omahnila na odejo. Črt je dvignil gobec proti stropu, zatulil z dolgim, zateglim glasom in se prevalil mrtev na pod.

Dr. Avgust Korbar:

NAJVAŽNEJŠE O RAKU

Kaj je rak in zakaj je tako opasen.

Rak je novotvorba, torej na novo stvorjeno tkivo (tkivo imenujemo s skupnim imenom meso, žile, kite, kožo, živce in kosti), ki se razvija in rase samostojno. Medtem ko imajo sicer celice našega telesa vsaka svojo nalogo, ki jo vrše v prid vsega telesa, pa rakove celice ne koristijo našemu telesu, temveč mu samo škodujejo. Telesu odvzemajo hrano, če-

rurg-operater izreže poleg za rakom obolelega mesta tudi še te mezgovne žleze, da se rak več ne povrne, je precejšnja.

Če pa se rakaste celice v teh mezgovnicah toliko razmnože, da porušijo ta jez, ki ga jim je telo postavilo na njihovi poti, potem jim je navadno pot po mezgovnih žilah odprta in lahko potujejo po vsem telesu. Kamor pridejo, se dalje množe, razvijajo in rasto ter uničujejo okolico, telo pa kvarijo s svojimi strupi. V tem stanju je pač verjetnost ozdravljenja že kaj neznatna, kajti kaj pomaga, če se izreže

mogoče, prve začetke in prve znake raka. Prej pa je treba še na kratko povedati, kako si znanstveniki razlagajo postanek raka.

Ena razlaga postanka raka trdi, da so tudi tu kakor skoro pri vseh boleznih vzročniki neke bakterije. Iskali so te bakterije in jih še iščejo. Večkrat se je že čulo, da so te vzročnice raka našli, toda še vselej se je izkazalo, da so se motili. Dozdaj bakterij, ki bi povzročale raka, niso našli in najbrže jih sploh ni.

Druga verjetnejša razlaga bi bila tista, ki pravi, da so se v splošnem razvitku, to je v dobi, preden se človek rodi, odepile neke telesne celice, ki so potem ostale na tej stopnji nerazvitosti, medtem ko so se celice ostalega telesa razvijale in zorele. Te nerazvite, nezrele celice začno po tej razlagi pozneje zaradi nekega neznanega vzroka rasti in se razvijati. Ker pa so drugačne kakor celice ostalega telesa, rasto povsem po svoje in izpodrivajo drugo normalno tkivo.

Tretja razlaga bi bila ta, da se normalne telesne stanice zaradi nekega povoda ali dražljaja nekako izprevržejo in se izpremene potem v rakaste celice. Povedati pa je treba, da se lahko tudi novotvorbe, ki niso zlohodne, na pr. navadna bradavica ali tako zvana znamenja, pozneje pogosto izpremene in postanejo zlohodne: izpremene se v raka.

Četrta razlaga ima precej verjetnosti, ker je vsaj delno potrjena po poizkusih na živalih. Je to razlaga z draženjem, ki stalno deluje na neko mesto telesa. Na ta način si razlagamo raka po daljšem delovanju katrana na kako mesto telesa. Tako si moremo tudi razlagati nastanek raka na spodnji ustnici pri moških, ki kade pipo in jo držijo vedno na isti strani ust. Tu bi pa prišel v poštev razen stalnega pritiska ustnika tudi še dražljaj nikotina. Tako si lahko razlagamo tudi raka na jeziku, če se jezik stalno drgne ob škrbine gnilih zob.

Raziskovalci skušajo pojasniti tudi vprašanje ali je rak že v svojem začetku obolenje vsega telesa ali pa je to obolenje omejeno v začetku samo na eno mesto.

(Dalje prihodnjič)

tudi je še tako izčrpano, v zahvalo mu škodujejo s svojimi strupenimi proizvodi ter spodrivajo in uničujejo vse, karkoli se jim stavi na pot. Nobeno telesno tkivo, tudi kost ne, ni tako trdo, da ga rak ne bi uničil.

Rak rase in se širi tako, da v zdravo telesno tkivo pošilja poganjke kakor veje ali tipalke, tako da ima že tudi na videz popolnoma zdravo tkivo v okolici raka v sebi rakaste celice, ki bi se, če bi zdravnik z nožem odstranil samo glavno maso raka, takoj razvijale naprej in bi dobili v kratkem v bližini prejšnjega obolelega mesta novega raka.

Rak rase dalje, posamezne rakove celice zaidejo tudi v mezgovno in krvno žilje in potujejo po tem lahko naprej po telesu. Najprej se navadno ustavi v najbližjih mezgovnih žlezah, kjer jim je za nekaj časa daljnja pot zaprta. Mezgovne žleze zatečejo, ker se tudi v njih te rakaste celice delijo in množijo dalje. Zdaj je še mogoče popolno ozdravljenje. Ki-

prvotno obolelo mesto, ko pa je po telesu že polno novih rakastih novotvorb, ki jih ni moči več doseči.

Jako žalostno je, da prideta več ko dve tretjini ljudi, ki bolujejo za rakom, k zdravniku prepozno, ko tudi operacija ne more več pomagati. Seveda rak v začetku, ko je ozdravljenje še mogoče, navadno ne boli. Kdo naj pa zaradi krastice na nosu, čelu ali ustnici hodi k zdravniku! Toda če to krastico odrtgamo, se pojavi nova, večja, ki sega globlje in tako naprej, kmalu natečejo tudi bezgavke: rak je na poti, da se razširi po vsem telesu. **Žene, kolikokrat je bila napačna sramežljivost kriva prerane smrti!** Pol leta in več imate krvavi iztok iz maternice, pa ne greste k zdravniku, nego mirno čakate, dokler niso vaše grudi že ena sama strašna in smrdeča rana, da že ne morete prestajati zaradi bolečin. Potem je seveda prepozno.

Namen te razprave je, pojasniti, kolikor je

Edina naša slovanska lekarna

FRANJO HUŠPAUR
DOCK SUD(Prov. Buenos Aires)
calle FACUNDO QUIROGA 1441
nasproti komisarije

Dajemo bodisi ustmena, bodisi pismena pojasnila o Vašem zdravju.

SELITVE V MESTU IN NA DEZELO
ZA ZMERNE CENE

PREVOZNO PODJETJE

RAFAEL TURK

OSORIO 5085 esq. WARNES 2200

U. T. 59-2505 in 59-3667

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v barvah

Atelje MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275

DOCK SUD

Prva naša čevljarska delavnica na Dock-Sudu

GJURO ŠTAJCAR

CALLE LONDRES 1430

DOCK SUD

V zagrebškem mesečniku "Savremena stvarnost" je Krleža pred nekaj meseci objavil članek "Evropa danas", iz katerega naj navedemo nekaj odstavkov:

"Fantastična in neverjetna dežela, polna draguljarskih izložb, razkošja in beračev. Čudno stanje, kjer pokopavajo dragocene in redke vrste vele mestnih psov na marmornih pokopališčih, geniji pa, o katerih zanosno deklamira Evropa že stoletja, izginjajo po brezimnih grobovih in na ulicah in v obupu samomorilstva. Evropa je danes razkošno nočno zabavišče, kjer plavajo v razsvetljenih akvarijih srebrne ribe za želodce evropskih sladkojedcev, a v marmornih bazenih gole zlatolase žene za postelje evropskih sladkostrastnikov. Ribe in žene, knjige in glasba, vere in zakoni, svetovni nazori in pesništvo, vse se v Evropi prodaja za denar, in namestu človeka je danes bankovec edina mera, edina tehtnica in edino izpričevalo človeških lastnosti. Evropske žene sede po kavarnah z živimi leopardi, z mokrimi kačami, s kitajskimi psi in malajskimi mačkami, v krznu sibirskih in tropskih zveri, v čevljih iz krokodilskega usnja, okopane v vodah, ki diše po kanadski smreki, a lokomotive, s katerimi Evropa potuje, kurivo prav za prav z brazilsko kavo. Evropski stroji delajo in ustvarjajo štiri in dvajset ur na dan, in danes, ko je evropska materialna kultura večja kakor kdajkoli poprej, ko ve Evropa več kakor kdajkoli pred tem, danes se intelektualna Evropa dolgočasi. Blazirana je, slika kitare, pipe, in steklenice na kockastih prtihi, kadi angelški tobak in igra bridge, in zamorska glasba je edini vodilni motiv evropske žalostne ljubezni. Evropa je postala bebava kakor stara, brez zoba devica in gospodična narednica "Armade rešitve", Evropa posluša z radio-aparati prenos nogometnih tekem, in dočim proizvajajo stroji neskončne množine materialnih vrednot, stradajo njeni brezposelni prebivalci. S kavo kurijo lokomotive, mleko razlivajo, žetve požigajo, ker je preveč kave in mleka in žita. Stroji delajo brezumno, ravnaajo z borznimi tečaji, bančnimi posli, železniškimi mrežami, hidrocentralami, petrolejem in žitom, stroji delajo zmerom hitreje in zmerom brezumneje, Evropa se zalaga z blagom in bedo zmerom bolj neodgovorno, in to kopičenje rekordov, olimpijskih uspehov knjig, žalosti, lakote, smrti in blagostanja, to kopičenje nasprotja med razkošjem in pomanjkanjem in zmerom hujših nesreč, ta današnja pijana evropska vožnja brez smeri v času in prostoru se odvija v znamenju vprašanja, ki postaja iz dnev v dan usodnejše."

"Tudi danes se gibljejo evropski narodi proti svojim narodnim metafizičnim apoteozom, a opazovati ta spreved trezno, kako koraka mimo nas, kako vriska, prižiga baklje in časniške članke svojega zanosa, kako rožlja z orožjem, to je za dostojne evropske možgane znan prizor, a hkrati odigran, nezanimiv in obrabljen kakor kakšno pusto poglavje Cezarjeve galske vojne. Narodi evropski korakajo mimo v zgodovinskih defilejih, kakor da je kdo po celinah raztresel polne škatljice otroških svinčenih vojakov, in med tem ko nad razbeljeno retorto Faust sam sebi razbija glavo zaradi evropskih dilem — ali je treba verovati ali hoteti, biti ali ne biti, doživeti ali vedeti, med tem ko se v evropskih možganih kakor v al-

kemijskih beznicah kuhajo osnovna in neresena vprašanja o odnosih subjekta in objekta, o absolutnem in relativnem, med tem se evropski narodi igrajo s svojimi svinčenimi igračkami vojne. In ta otroški dirindaj traja v Evropi neprestano že sedem tisoč let."

"Tako korakajo mimo ti hopliti in falangiti helenski in honvedi madžarski, ti akontisti in sfendoneti antični, balističarji, streleci, križarji, pirotehnik, toksoti in vitezi, feldvebli habsburški in triarji rimski, landsknehti švabski in centurijoni cesarski, švicarji in kondotjeri, hladnokrvni maršali in vojskovodje šahisti, kakor jir je Jack London okrutno oklical za "inženirje smrti", blazirani angleški lordi z Dunhill pipo med zobmi, ki so ali po sudanskih mesečinah in himalajskih ledenikih, po nižavah flandrijskih in na debelim sivem ledenem morju, evropski otroci pa se gulijo na pamet v ljudskih šolah njih generalske, legendarne življenjepise in sanjajo o njih nadzemskih zmagah kakor o bengalskih, grških in carigrajskih ognjih . . .

Te brezimne, silne in nepregledne procesije evropskih infanteristov stopajo in korakajo po Evropi že sedem tisoč let, zmerom med istimi mesti, zmerom v isti smeri na Ren in okoli Rena, čez Donavo in Jadran, okrog Karpatov in Celebita, od Visle do Labe, od Marné do Madrida in zmerom takole med Nurnbergom in Sedanom, Matterhornom, Wagramom in Skopljem, Evropa koraka tisoče let in se vrti okrog istih dimnikov, krvaveč kakor ranjena hijena v enem in istem zaprtem krogu, okrog istih plotov in istih gnojnic. Tako cepeta Evropa smrtno ranjena na istem mestu stopetnajst korakov v minuti, po pravilih mednarodnih infanterijskih vadnic; a če bi se bila že skraja napotila v eno smer, bi prišlo človeštvo že pred tri tisoč leti do prvih zvezd, o katerih sanja evropska lirika že nekaj tisoč let. Gardisti in huzarji evropski, sanjajoč nasprotno bolj o podoficirskih zvezdicah, s svojim bogatim nakitom labudjih peres in okraši iz raznobarvne tkanine, laka, nikla in usnja, s svojimi čeladami in perjankami, kapami in čakami, z nabojnici in puškami, z bobni in lafetami korakajo v glasnih mimohodih preko Evrope kakor preko dvorišča stare kasarne, v kateri je vladal Friderik Veliki, ko je v njej Kant pisal svojo utopijo o večnem miru in v kateri danes, 130 let po Kantu, sedi gospod kancler Hitler."

"Žalostno je gledati Evropo, kako koraka mimo s svojimi godbami, slavami, zastavami in bobni . . . biti pasant in gledalec, pasiven, kontempletiven, sam sebi odgovoren, a hkrati nebogljen in sentimentalni kakor so nebogljeni in sentimentalni vsi evropski meščani, ki mislijo o Evropi z isto resignacijo, s kakršno so v Atenah in Rimu razmišljali o antičnem propadanju carstva mediteranejski skeptiki.

Stojim v središču zapadnoevropskega vele mesta in opazujem Evropo, kako defilira s svojimi baterijami in tanki . . .

...in vidim, da stoji poleg mene nekdo v črni pelerini in da je nena vadno bled. V svojem pet tisoč letnim otročjim dirindajem?"

"Patos golih bajonetov (kar traja v Evropi že stoletja) me je vsega vznemiril . . .

— Vaše razburjanje je popolnoma plitko in neosnovano! To vprašanje bi bilo treba opa-

Današnja Evro

zovati z višjega, bolj človeškega zreljšča! Ta stara gospoda s svojim trganjem po kosteh, ti trebušniki s prvimi znaki sladkorne bolezni, ki se jim zapletajo črevesa, ti trebušniki z žolčnimi kamni, ti slavni zgodovinski, evropski vojskovodje, ki so jim nosovi rdeči od skleroze, to niso nobeni Colleoni niti Gattamelate! Galonirani so kakor vratarji na vratih prvorazrednih hotelov, in prosim vas, pogledjte, kako se nadušljivi in nerodni predstavljajo v svojih novih sedlih! Ni to šala, s sto pet kilami in zlato žilo sedeti na kobili in oblegati Magdeburg! Oni stoje na vra tih hotelov, a v teh hotelih stanujejo tisti nevidni, brezimni, zaradi katerih se dogajajo vse te evropske fanfaronade in operete že stoletja. Bonaparte, na primer, ki je bil prepričan, da je obuzdal Evropo kakor svojo kobilo, je bil prav tak galoniran komornik v tuji sprednji sobi kakor vsi ti Wallensteini in Eugeni, Turennei in Bernadottei! In prav to je tragika tega caesa-romanskega poklica, da stoje ti maršali kakor straže na vratih hotelov, v katerih stanujejo drugi; subjektivno prepričani, da strešajo svetove, vršijo ti maršali prav za prav funkeijo navadnih vratarjev, ki so nameščeni zaradi tujega komforta.

— A kdo stanuje v teh vaših first class hotelih?

— Vi pač ne, dragi moj!

— A vi?

— Jaz še manj; kajpada; neumno vprašanje! Imenoval sem se Giordano Bruno, pa so me živega sežgali, a ko sem v njihovem smislu dostojno umrl kot Voltaire, so me trikrat vrgli iz groba. Enkrat sem se rodil kot Bakunin, pa so me gonili do smrti kot steklega psa, a kot Herzen ali Mickievicz sem erkal v izgnanstvu. Prav tile bahavi donski kozaki, ki vzklikajo, tu pred nama, so me poteptali kot Petöfija, a kot prezirani Žid Heine sem še

dandanašnji nemški pljuvalnik. Zaklali so me kot Landauerja, a izgovarjati na glas moje lordsko Byronovo ime v lordski družbi je veljalo še pet desetletij po moji smrti za nedostojnost. Umril sem kot para litik in norec Baudelaire, a kot Verlaine sem pisal pesmi Mariji, pa mi tudi to ni prav nič pomagalo: kljub temu so me zaprli in kaznovali zaradi nemoralnega življenja. Pobegnil sem v tropske vročice kot Rimbaud, med črnice na Tahitiju kot Gaugin, v blaznico kot Van Gogh, a zdaj stojim tu in opazujem te evropske, zmagoslavne mimohode in ne verujem, da bo to načelno vprašanje evropske civilizacije rešila Njegova Eminenca maršal von Iks in Ypsilon. Mene torej ti gospodje maršali ne stražijo, marveč tisto drugo gospodo, tisto nevidno, problematično gospodo, anonimne evropske predstavnike, med katere ne spadava niti jaz niti vi; tisti fantomi pa, radi katerih so padale Kartage in Carigradi, tisti fantomi so zmerom odsotni in ne prisostvujejo nikoli nobenim javnim prireditvam. Niti po parlamentih, niti na vojaških proslavah, niti v bitkah.

Ta staromodni fantom iz 1848, ki mi tule govori o nevidnih prikaznih in evropskih fantomih, me je zmedel popolnoma. Zmerom sem bil pripravljen verjeti, da je Evropa precejšnja blaznica, a da se z njo igrajo nevidni fantomi kakor z otroško igračko, to se mi je zdelo vendarle pretirano.

— Ne bo ravno vse tako, kakor se to dozdeva vam. Zdi se mi, da gledate na vse to vendarle za nianso preveč bizarno. Vi pretiravate lirsko, saj ste celo sami priznali, da je pesniško pretiravanje vaš meščanski poklic.

— Dragi moj, s takšnimi provincialnimi golobi (kakaršen ste vi) je precej težko inteligentno govoriti! Kaj ste opazili tisto zlato kletko za dva tisoč funtov tamle v izložbi?

— Sem.

— In tisto ovratnico za 777 tisoč frankov?

— Sem.

— In tisto biserno zapestnico z mehanizmom ure, majhnim kakor grah?

— Sem.

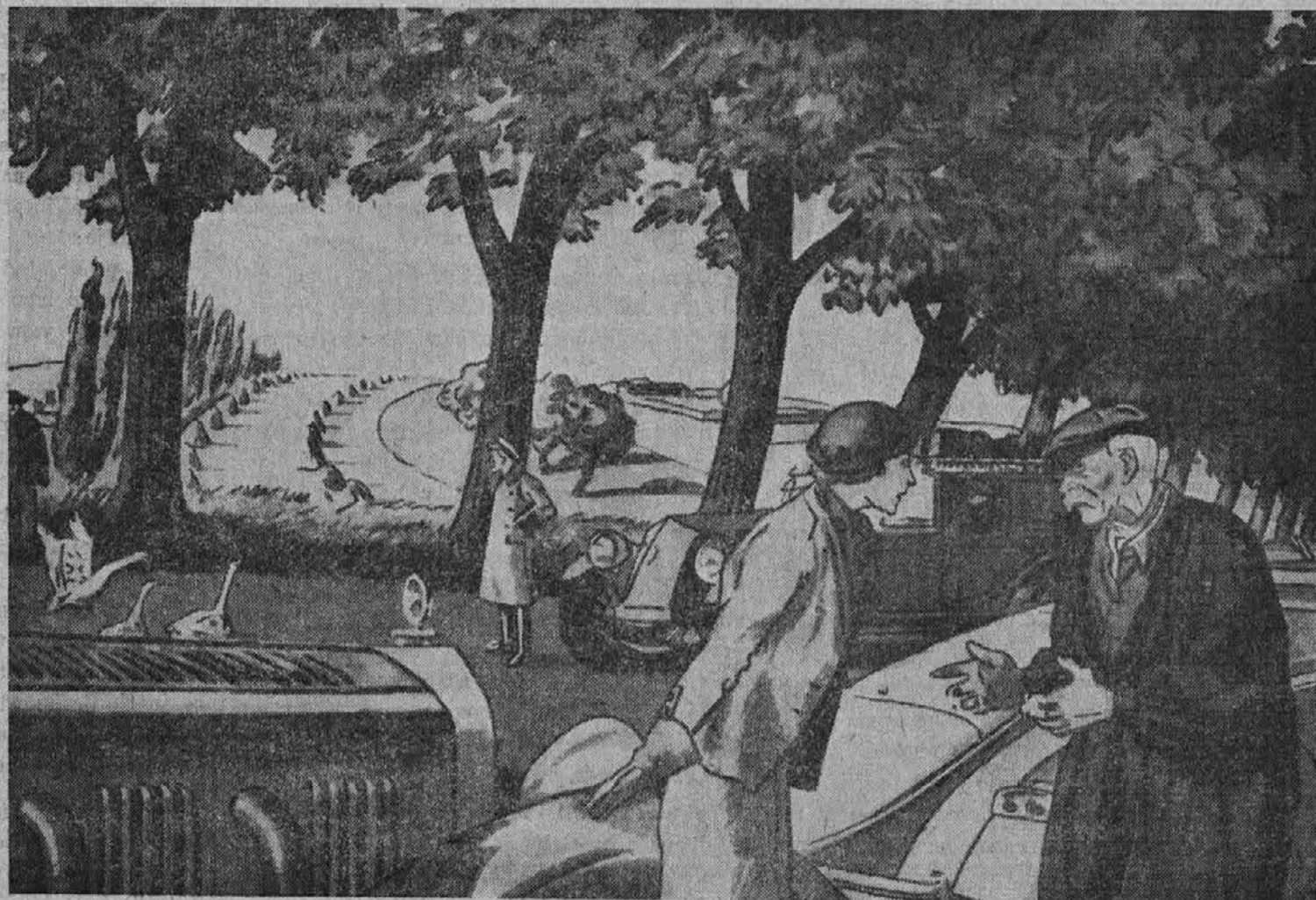
— In 26 milijonov grobov med Karpati in Renom?

— Sem!

— No' vidite Tisti evropski fantomi, ki so z vsakim evropskim vojnim grobom zaslužili 26 tisoč frankov, kupujejo svojim metresam brazilske kolibrije v zlatih kletkah in ovratnice za 777 tisoč frankov. Pozimi so v Assuanu in pod piramidami, poleti na Spitzbergih, kvartajo na Rivijeri, in kkaor so jih včeraj prenašali v zlatih nosilih, tako potujejo dandanašnji v svojih limuzinah za zagrnjenimi okenci. Vsi ti sprevodi v pisanih cunjah, ti bobni in vojskovodje, ti slavni maršali in z lovoriko okrašeni topovi, vse to stoji in učinkuje kakor uniformirano in relativno slabo plačano hotelsko osebje na vratih hotelov, kjer stanujejo ti evropski fantomi kot gosti, seleč se po klimah in kontinentih kakor ptice selivke. Midva pa, vi in jaz, midva sva pokvarjenca, nemoralna in razdiralna tipa, vlomileca, ki ju je treba pobiti..."

"Bobnali so bobni in trobile trobente, korakali so konjeniki z 'zlatimi' čeladami in rdečimi konjskimi repovi, človek v črni pelerini pa je izginil v valovih ulice. Izgasnil je kakor neizgovorjena beseda in kakor težek vzdih v snu, ki je svinčeno težak kakor mlinski kamen, ki visi smrtnim grešnikom okrog vratu. Kakor spomin na zdavnaj nekoč nekje pozabljeni verz, tako je izginil ta moj neznanee; in danes se ne spominjam, ali sem vse to samo sanjal, ali pa se mi je pojavila ta senca kakor privid, kakršni se pojavljajo utrujenim ljudem."

(Prevedel Mile Klopčič.)

Mladinski oddelek

O TREH BRATIH

Kajpak, vsak dan se to ne zgodi, ampak včasih le tako nanese. Zakaj svet je širok, in mnogo čudnih stvari se pripeti na zemlji. Danes vam bom povedal zgodbo o dobrem očetu tam za hribi in vodami, za jezери in gorami. Pravil vam bom torej o tistem očetu, ki je imel tri sinove. Ti bratje trije pa si niso bili dobri med seboj, in kakor je že navada, so imeli tretjega, najmlajšega, za bedaka. Če sta le mogla, sta mu kakšno prišla, in potlej sta se krohotala starejša dva in sta norec brila iz njega. Ker se torej niso mogli trpeti bratei trije, so sklenili, da si razdele očetovo imetje tako, da bo vsak dobil enak del, da nikomur ne bo krivo, in bo odslej živel vsak na svojem.

Ko pa so si vse razdelili, jim je ostal še velik marogast bik. Nikakor se niso mogli pogoditi, čegav naj bo. Nazadnje so določili, naj bo bik tistega, v čegar hlev bo sam šel. In zatorej sta si prva brata, ki sta se imela za pametna, sezidala vsak sebi nov hlev in ga dala lepo pobeliti. Mislila sta, čigar hlev bo lepši, v tistega pojde.

Tretji brat pa, ki sta ga imela za bedaka, ni imel denareev, da bi si postavil zidan hlev, nego si je lepo iz gozda donesl zelenih vej, hrastovih in bukovih, pa si j napravil hladen hlevček. No, dobro! Brata sta se mu seveda smejala in ga tolkla po plečih, češ, dobro si jo izpeljal! Hleve so imeli torej gotove in gredo po bika. Kateri hlev si bo izbral, tam ostane. No, dobro!

Biku pa je bilo vroče, ko so ga torej izpustili, mahoma vzdigne rep pa jo naravnost zdivja v zeleni hlevec, ki ga je naredil brat iz vej, onih dveh zidanih hlevov pa še pogledati ni hotel.

No, dobro!

Najmlajši brat, ki je veljal za bedaka, je torej dobil bika. In zato sta bila starejša dva pametna brata zelo huda nanj in sta v jezi rekla:

"Le zakaj sva midva tako lepe hleve sezidala in toliko otrošila pa nisva nič dobila?"

In veste, kaj sta se pametna brata dogovorila? Sklenila sta, da mu zažgata hlevec. No, dobro! Vsa jezna in togotna mu v resnici zažgata hlevec. Ha, kaj naj zdaj napravi brat najmlajši, ki je bedak? Malo premislil zapuščen siromak pa gre pa si lepo s polenom odrine žerjavico pa se greje in gasi pa lepo na kup oglje spravlja. Do večera dela tako, in glejte, ko se stemni je imel celo grmado lepega bukovega oglja.

Drugi dan pa vzame koš, nasuje vanj oglja in se odpravi z njim po svetu. Gre, gre, potuje po svetu, precej daleč je že bil, ko ga dohití noč. Pa vam pride do velike krème ob cesti in naravnost noter jo krene in prosi krčmarja za prenočišče.

"Dajte mi, da spim pri vas nocoj to noč. Saj vam jutri dobro plačam, pa si ne upam dalje, ker je temna noč in je v bližini gozd zeleni, gosta šuma, kjer se skrivajo gorski ptiči. Dajte mi, da prenočim pri vas, cesarju nesem cekine, za davek mu jih nesem, ker sem dolžan."

"Je že prav, kar spat pojdi, ako je tako," pravi krčmar.

"Moramo ti pomagati, ako neseš cekine, in tudi plačal nam boš dobro, kot praviš," se nasmehje krčmar in si pomane roke.

"Kaj pak, kaj pak, imenitno vam plačam vse," reče brat-bedak.

"Seveda, nekoliko čudni so moji cekini," nadaljuje brat neumni, "sedaj je samo zlato v košu, ako pa kdo noter pogleda se na mestu izpremeni v oglje. Zato vas prosim, da bi nihče ne gledal v koš, drugače sem nesrečnež in velik siromak."

No, dobro.

Krčmar mu odgovori:

"Ne boj se, brate, jaz ne bom gledal. Lahko mi zaupaš, že iz strahu pred cesarjem ne bom!"

"Pa niti jaz ne bom," pravi krčmarica.

"Drugi pa tudi ne bodo, samo pojdit v hišo pa se prespite in nič se nikar ne bojte za te vaše cekine!"

No, dobro! Vsi so zaspali, le krčmarica ni mogla zatisniti očesa. Misli si: Le kakšni so ti cekini, da jih ne bi smel nihče pogledati! Jaz jih hočem videti, pa naj bo, kar hoče.

No, dobro! odgrne koš pa pogleda notri, a to ti je samo oglje!

"O joj, kaj sem storila! Kaj bo pa zdaj! Prav je imel oni, ko je rekel, da se zlato brž izpremeni v oglje. Mogoče pa ga kako ukanim! Da bi le v koš ne pogledal, temveč kar oglje od hiše nesel!"

Tisti brat pa, bedak, čigar je bilo oglje, ni vso noč spal, nego je iz postelje pazil, ako bo kdo kaj iskal po njegovem košu. Gleda, gleda, pa vidi krčmarico, ki razkopava po njegovem košu. No, dobro!

Zasije jutro, pride beli dan, vsi vstanejo, pa vstane tudi bedak. Veli krčmarju:

"Ha-ha, zdaj pa grem gledat v moj koš, ali je vse tako, kot sem sinoči pustil!"

Gre, pogleda, a v košu je samo oglje.

"Ha joj, a kdo je v koš gledal!"

Vpije bedak, vpije, skače, si mrši lase.

"Samo oglje je v košu, nekdo je, kdorkoli že gledal v koš!"

Krčmar ga motri ves prepaden. Lasje mu kar sujejo po konci, blede prsti mu drgečejo, zobje šklepečejo. In pravi:

"Kdo bi gledal? Jaz pri moji veri nisem, vso noč sem bil v hiši, kdo bi gledal?"

Pokliče krčmar svojo ženo in vso družino pa jo vpraša:

"Ali je kdo ponoči v ta koš pogledal?"

Družina se spogleduje, z glavo odkimava, z rameni zmigava.

Poskoči bedak pa trešči z besedo:

"Ali vam nisem lepo povedal, da ni treba v ta koš gledati, ker se brž zlato spremeni v oglje! Kdo je gledal? Matjaž, ali si ti, Bara, ali si ti, v roko mi sezi, pa bom takoj našel pravega!"

Pride hlapec, mu da roko, bedak zmaje z glavo. Pride dekla, seže mu v roko, bedak odkima.

"I, kdo pa je bil?"

Takrat pa vidi krčmarica, da mora povedati, drugače bo slabo za njo. Vsa je rdeča, vsa je blede, v tla gleda, in trese se ji beseda:

"Jaz sem gledala!"

"Joj, kaj bo pa zdaj!"

Bedak kriči, gori, iz oči mu lete strele. Tak je, kot sama zver.

"Pa to so bili cesarski cekini, bo slabo, saj sem vendar rekel, da ni treba gledati v koš! Ali hočete, da mi biriči odrobijo glavo! Zdaj nočem nič drugega, nego da mi poln koš denarja nasujete. Nič drugega nočem! Ali pa pojdit vi pred biriče! To je bil cesarski davek!"

Vidi krčmarica, vidi krčmar, da jima bo huda predla, pa nasipljeta bedaku poln koš denarja. No, dobro!

Gre bedak domov s polnim košem denarja, sreča tam otroka in mu pravi:

"Pojdi k mojemu starejšemu bratu, naj ti da polič, bomo denar merili."

Otrok steče, najde brata, reče:

"Stric, dajte mi polič, bomo denar merili!"

"Ha, kje pa je bedak denar vzela," vpraša brat.

"Ha, oglje so prodali," veli otrok.

"No, vzemi polič, nesi No, pogledajte ga, vidiš norec, kako se je nabral denarja! Oglje je drago prodal, in sedaj ima več kakor vsa vas."

Gre k starejšemu bratu in pravi:

"Veš ti kaj, ali si ga videl! Bedak ima denar, midva pa koč! Hitro zažgiva vsak svojo hišo, pa bova prodala oglje še dražje nego on! Ako je znal bedak tako dobro prodati, koliko boljše bova šele midva, ki sva pametna!"

"Ha, dobro, prav imaš, pa si potem lahko lepšo hišo sezidava, ko bo denarja kot listja in trave."

Tako reče drugi brat in zavriska.

"Ha, je, tako naj bo, samo zažgiva!"

Glejte, in res, ko se približa mrak, zagžeta vsak svojo hišo.

Gorita hiši, prilete ljudje gasit, branijo, kriče, gase! He, ko pa so zvedeli, da sta sama zažgala, so rekli:

"Poglejte jih, osle in šeme! Gasita si sama, ker sta si zažgala! Udri po njih, eden je norec, drugi capin, pretepimo jih!"

Skočijo ljudje, da bi jih zgrabili in zmlatili, ona dva pa hitro zbežita in se skrijeta. Drugi dan, ko je že vse zgorelo, prideta plaho na dan pa začneta nabirati oglje. Vsak si ga nabere poln koš in gresta z njim na prodaj. Vprašajo ljudje:

"Kaj prodajata? Kaj imata?"

"Ha, samo lepo, dobro oglje! Kupite ljudje božji, poceni vam dava!"

"Pa kaj bi rada za oglje?"

"Ha, nič drugače ne moreva dati nego vsak koš za mernik denarja."

"Ho, vidva, ali sta bedaka ali osla, ali oboroje skupaj Ali milslita, da je kdo tako neumna, da bo za to oglje dal mernik denarja! Ha, menda se hočeta delati iz nas norec, pretepimo jih!"

In so pograbili oba brata pa jih natolkli, da se jima je delala tema. Vpila sta in ječala, in ko sta dobila poštenih batin vsak svoj delež, so ju ljudje izpustili. Šla sta domov, ne da bi prodala oglje. Vsa jezna sta se hudovala na brata in jokaje hodila okoli pogorišč.

Bedak, tretji brat, pa je veselo prepeval in že zidal novo, visoko hišo, ker je imel vsega dosti. In menda še živi, ako ni umrl. — ("Mlado Jutro")

PIERRE L'ERMITE:

DEKLICA Z ODPRTIMI OČMI

XXXIII. poglavje

Roger Maude je odkril edino ranljivo mesto oklepa, s katerim je bila Rolanda obranila mirno zvestobo svojega srca. Naletel je na edini razlog, ki je mogel vznemiriti človeško zvesto, a globoko dušo Rolandino ter mahoma ugenil vso njegovo pomembnost.

Vse dotlej še niti za hip Rolanda ni priznala možnosti kakršne si bodi združitve svojega življenja z življenjem do včeraj še neznanega ji Parižana.

To je bil sen njene tete; toda Rolanda je smatrala ta sen za blazen, krivičen in izdajalski.

Vsa trepetajoča zraven molčečega Rogerja, si je Rolanda v hipu predočila ves zapletljaj, ki je strašen v svoji tragični enostavnosti.

Roger Maude je izgubil svojo vero. Morda bo to vero spet našel, če bo dobil za ženo tisto, ki jo ljubi in je sama dovolj verna, da utegne v njem obuditi vero njegovega detinstva.

Ta žena — joj, ta žena ni nobena druga, nego ona sama!

Po ulici Lépic se vračajo... oh, kako dolga je ta pot!

Noč, ki je med tem postala vse bolj črna, jih objema, kakor da hoče braniti begu pred tem poslednjim naporom. Roger Maude koraka ob Rolandi.

Na obrazu mladenke opazuje zdvojenost, ki jo je povzročil najmanj pričakovani razlog. V mraku vneto ponavlja:

"Da, izgubil sem vero; toda ni ga človeka

na svetu, ki bi mi jo mogel spet vcepiti, razen vas, Rolanda, draga moja... Mislim, da ga ni večjega čara za človeka viteške in mistične narave, kakršne ste vi, nego "rešiti dušo, in sicer dušo mladega človeka", rešiti jo s pomočjo "ljubezni". Ali mar ne, Rolanda?... Ne boste vendar odklonili, postati mi angel v najresnejem, najglobljem in najsvetejšem pomenu besede."

Roger Maude jepogledal deklé in spoznal, da je prav to vprašanje zadelo v živo in trpinčilo njeno srce.

"Prosim vas, gospod Maude... povedali ste že, kar ste imeli povedati... Uporabili... morda celó zlorabili ste vzvišeno sredstvo, o katerem nisem niti mislila... Prosim vas!... ne trpinčite me še dalje!... Dovolite mi, da preudarim!..."

Ves blažen je stisnil njeno roko ter s tem poskušal utrditi jo v jeni obljubi, nato je šel in zapustil deklé v najhujši zdvojenosti.

Ko sta vstopili v hotel, se je teti spet zdelo, da se je bilo nekaj med njima zgodilo.

"Kako si mi žalostna, Rolandica!... Poza-

bi vendar že na neumno pustolovščino, ki sva "Ah, to je že daleč in pozabljeno!..." jo davi, doživeli!"

"Kaj ti je torej?"

"Rada bi videla jasno sama vase..."

"Videla jasno sama vase...? Toda povej vendar, radi česa?"

"Ne vprašajte!"

"Ubogi Roger!... Storil jenocoj vse, kar je mogel, kajne?"

"Oh... seveda."

"Nalašč sem vaju pustila nekaj časa sama... Ni bilo prav..."

"Morda..."

Tisto noč je Rolanda slabo spala. Kakor ostra puščica je bila zapičena vanjo Rogerjeva prošnja, naj se žrtvuje zanj. Budna se je obračala... obračala vso noč... Je-li to morda vse božja volja?...

Je-li to morda samo nova zvijača, da jo spravi s prave poti in hkrati uniči dve življenji? Skušnjava?...

Najprej je prišlo Rolandi na misel, da bi obiskala gospoda voditelja iz "Stare Rakovice", toda v tem slučaju bi morala izdati Rogerjev verski dvom. Čeprav ne bi izustila namena, bi ga gospod voditelj takoj ugenil.

(Nadaljevanje.)

BANKA PRIJATELJ

HRANITE PRI NAS IN BOSTE ZADOVOLJNI

Posetite nas in vzemite s seboj vložno knjižico naše banke. Vam bodo na uslugo uradniki Slovenci. Našo veliko imetje Vam popolnoma jamóí Vaše vloge. Ni treba izgubljati delavnega časa, ker je

Naš SLOVENSKI ODDELEK

odprt od 9 do 18 ure, ob sobotah od 8.30 do 11 ure.

The FIRST NATIONAL BANK of BOSTON

FLORIDA 99

Pueyrredón 175 — Av. Gral Mitre 301 (Avellaneda) — Córdoba 1223 (Rosario)

DOVERENJE

VLJUDNOST

HITROST

SIGURNOST

ŽELITE ČITATI DOBRE REVIJE?

izberite izmed teh:

Atlántida:

Ena izmed najboljših argentinskih revij — \$ 0.50.

El Gráfico:

Svetovna športna revija — \$ 0.20.

Billiken:

Argentinska revija za otroke — \$ 0.20.

Para Ti:

Najbolj razširjena ženska revija v Argentini — \$ 0.20.

Tipperary:

V njej dobite najlepše aventuristične novele — \$ 0.20.

La Chacra:

Najboljši svetovalec poljedelcev — \$ 0.50.

El Golfer Argentino:

Najboljša revija za golf — \$ 1.—.

Cinegraf:

Najboljša kritika ter čisto predstavljanje kinematografskih slik — \$ 1.—.

Marilú:

Najboljša deklinška prijateljca. — \$ 0.20.

Dekliška greda

KUPA ŽIVLJENJA

Neznansko hitro beži čas. Od kod? Kam? Neizprosno in nezmenič se drvi dalje, vsipajoč v kupo našega življenja vsakovrstnih darov.

A kako različne so te kupe! Zakaj so tako različne? zlate z biseri posute, srebrne, kristalne in železne...

Zakaj večina ljudi pije iz železne kupe, ko je vendar pijača tako grenka... zakaj bi ne pili vsi iz zlate kupe v katerih je pijača tako sladka... Kupe stojijo vse na eni mizi, na naši zemlji, in pravijo, da smo si vsi ljudje bratje...

Čas hiti, hiti in kljub temu ne zabi v zlate kupe vlivati sreče in radosti, kot ne pozabi v zeležne vlivati gorjã.

Železna kupa, življenje zatiranega delavca v katero se brez prestanka in usmiljenja zliva gorje. Kako redka kaplja veselja je med tem grenkim plinom našega življenja. In še ta redka kaplja premnogokrat gre neopažena mimo nas...

Vsega sit bogataš, ki pije vedno iz najdragocenejše kupe, ni zadovoljen. Ker ni še okusil pelina iz železne kupe, si misli, da vsakdanj gostije in peneči se šampanje v zlati kupi je zanj prevsakdanji in se mu požrešno cedijo sline še po boljšem. In ko ne more zadostiti svojemu poželenju, začne prešati iz železnih kup, iz našega življenja. Oči se mu divje obračajo, ko vidi, da se ne damo več samovoljno izrabljati.

Jaz, ki pijem iz železne kupe, ne želim piti iz zlate. Treščila bom mojo železno kupo v zlato, da se bo razbila na drobne kosce...

Simbóol naše kupe je pravica in resnica. Enakost za vse. Ni kupe pijače s katero je delavstvo otrovano, temveč je kupa svobode, sreče in radosti, ki jo bomo pili vsi...

O. in P.

Anica Jeram:

NA TUJEM POZABLJENA

Solze grenke zabranjujem,
da me ne vidijo trpeti...
S tujine tožna vzdihujem,
oh, daj na mene se ozreti!

V mraku zvon z visoke line,
pesem žalostno doni, doni...
Zbuja nate mi spomine,
na pretekle srečne zlate dni.

Slavčki milo žvrgolijo,
da bi mi vtešili srčno bol;
slušam sladko melodijo,
ki v sree kljuje bolj in bolj...

Pestre rožice cvetijo,
duhtijo iz tujih mi livad.
Spomin v srcu mi budijo,
nevtešen v njem vbada jad.

Ti pa v mili domovini,
pozabil si na cvet vsajen.
Osiplje v mrzli se tujini,
zapuščen je in pozabljen.

Anica Premrl:

IZGUBLJENI SIN

Imel je oče dva sinova.
Sin mlajši mu nekoč veli:
Daj, oče moje premoženje,
v domačem kraju zame ni.
V slovo mu drevje je šumelo
in ga vprašalo, kam zdaj greš?
Svarile so ga solzne rože,
oh, tega pa zares ne smeš!
Ne išči sreče v daljnem mestu;
velel očetov mu je glas.
A sin ni slišal mile prošnje,
zapustil je domačo vas.

Prišli zdaj zanj so zlati časi.
Tam v mestu vžival je prostost.
Zahajal rad je v šumno družbo,
a v njih zapravljal je modrost.
Zapravljal vse je premoženje,
zapravljal zdravje, svojo čast.
Naposled je lakoto užival
in h koncu koncev šel je krast.
A kam sedaj, naprej nikakor,
tako mu mračna vest veli.
Brez nade blodim tu po svetu
v tujini zame sreče ni.

A v hiši mojega očeta;
tam onkraj sivih teh gorã
najemnik vsak živi prešerno
dovolj ima vsak dan blaga.
Izgubil sem mladostne dni;
izgubil svoje sreče pot.
Grešil sem mnogo, da sem...
in padel sem v vrtince zmot.
Slonel je vsak večer pri oknu.
Slonel premnoge je noči,
in zrl zamišljeno v daljavo,
in mislil na pretekle dni.
A kam sedaj, naprej nikakor,
skesano mu sree veli.
Za greh pokora mora priti,
rešilne druge ni poti.

Storjen je sklep, domov se vrne;
Večerno solnce že zahaja,
ko ga zagleda skrbni oče,
naproti brzo mu prihaja.
Grešil sem oče v daljnem mestu
in nisem vreden sin tvoj biti.
Skesano pade na kolena,
daj, oče zmote odpustiti.
Le vstani vstani sin moj dragi,
naj bo ti sodba moja mila.
ni treba več mi pojasnila.
Bil zgubljen si, zdaj si najden,
Hej hlapci, oče jim zakliče:
na mizo vina prinesite,
in čevlje nove, obleko novo,
in tele mlado zakoljite.
Prišli so znanci in sosedje;
prisedli so in jedli, pili,
na ples jih zvabi zvonka godba,
preteklost vso so pozabili.
Mudi se brat njegov na polju,
ko hlapec ga domov pozove;
on pride gleda šumno družbo
in sluša zvonke te glasove.
O, tukaj vam je dobro biti,
skrivaj nagovori očeta;

A meni, ki se trudim dan in leta
še nisi zaklal teleta!

Ta brat pa v mesto je pobegnil,
zapravljal vse je premoženje,
v beznicah v "čednih" družbah
onečastil si je življenje.
Moj sin, odgovori mu oče,
preteklost dajmo pozabiti.
Tvoj izgubljeni brat je najden
le daj se z nami veseliti.
Je stisnil bratu brat desnico;
odslej ostal je pri očetu.
Za grehe delal je pokoro
nikamor več ni šel po svetu.

Mihael Erdoedy:

BLANKINA MOŽITEV

Ljubi Ernest!

Ne bodite žalostni zaradi teh vrstic. Saj ste pameten človek in boste sprevideli, da si morava dati slovo. Najino nedolžno prijateljstvo se da izlahka pozabiti; kajti — da odkrito in pošteno povem — ne čutim do Vas ljubezni. Kot dober dušeslovec in poznavalec ženske duše boste to poslovilno pismo gotovo sprejeli kot nekaj docela naravnega. Zbogom, Ernest! V četrtek me ne čakajte več pri operi, ker me ne bo. Sicer se pa še ta teden odpeljem domov. Če bi mi hoteli morebiti še odgovoriti, naslovite pismo tja.

Ljuba Blanka!

Lepo ste me odslovili, zares! Čeprav mi izjavljate, da me ne ljubite, Vam moram pa jaz odvrniti, da Vas — nad vse ljubim. Ljubim Vas z večnim, neusehljivim hrepenenjem, Ko se vrnete v mesto, Vam bom sledil kakor senca. Kar se tiče Vašega ironičnega namigavanja na moje dušeslovno znanje, pripominjam: Dasiravno mi sedaj pišete, da me ne ljubite, sem vendar že danes prpričan, da me boste še kdaj s sladkim, omamnim smhljajem poklicali nazaj! Da, Blanka, nekoč...

Poljublja Vam roko

Ernest.

Jezno je Blanka raztrgala pismo.

Tak predrzen domišljavec...

Stopila je k odprtemu oknu.

"Zaslужil bi robot odgovor!" Skomignila je z rameni. "Sicer, pa..." Smehljala se je. "Ko bi Ernest vedel, ko bi le samo slutil, zakaj sem ga oslovila!" Z vrta je prihajal hladen veter. — Blanka je globoko vdihavala dišeči vonj po cvetju. Zaprla je oči in sanjala o tistem srečnem popoldnevu, ko je prvič srečala onega drugega, zaradi katerega je morala slednjič razdreti vezi z rdečelasim lekarniškim pomočnikom. Kako je že bilo? Sedela je bila v slaščičarni, kjer je navadno čakala na Ernesta. Deset minut je bila prišla preje kakor običajno. Dolgočasila se je. Izenada je izza sosednje mize vstal mlad mož in prišel naravnost k njej: "Na zdravje, Metka, kaj pa kaj Anica?"

Blanka je zardela preko ušes. Veliko je že slišala o predrznih načinih vsiljivcev, da se približajo dekletu; toda privlačni mladeničev glas ji je šel tako do srea, da je v prvem trenutku docela pozabila na jezo in ogorčenje. Zmedena se je obrnila v drugo stran.

(Nadaljevanje)

PRIMORSKE VESTI

Gorica. — Pred kratkim je bil obsojen Anton Drufovka na štiri mesece zapora, ker se je v neki gostilni slabo izrazil o predstavnikih Italijanov.

Gorica. — Iz Brd poročajo, da se je pred nekaj tedni obesil neki kmet iz Snežnatnega, občina Kojško, zato, ker ni mogel plačati zapadle menice. Kmet, ki je svojčas bil dobro stolec, je prišel tako daleč, da si je moral, če si je hotel obesiti, sposoditi vrvi.

Rihemberg. — Josip Kante je bil obsojen na 100 lir globe, ker je imel pred hišo obešeno koso.

Na 100 lir globe je bil obsojen Josip Saksida star 69 let zato, ker je prodal manjšo količino vina brez dovoljenja oblasti.

Savodnje. — Na sedem mesecev zapora je kaznovan Alojz Rutar, ker se ni javil k naboru, da si je bil večkrat pozvan.

Stanislav Kumar Josipov, star 23 let je dobil eno leto zapora ravno iz istega razloga.

ŽUPNIK KAVČIČ ŽRTEV SIROTTIJEVE AKCIJE

Po aretaciji črnovškega župnika

Hotedrščica, junija 1934. — Vest, da so črnovškega župnika aretirali na Telovo in ga odpeljali neznano kam, je med vsem okoliškim ljudstvom zbudila silno ogorčenje. Župnik Filip Kavčič je miren človek in priljubljen med svojimi farani. Tudi z italijanskimi oblastmi ni imel nikakšnih posebnih nasprotij, dokler ni začel Sirotti pošiljati v naše kraje zagrižene italijanske duhovnike. Ti napadajo, snujejo načrte in denuncirajo naše duhovnike zato, da pridejo prej do zaželjenega župnikovega mesta in najbrže tudi po specialnem naročilu svojih nadrejenih. Drugače si vseh teh progov, napadov in denuncijacij, ki jih naša duhovščina trpi zlasti zadnje čase na Goriškem, ne moremo tolmačiti.

Tudi Kavčič je postal taka žrtev. Poleg župnika Fona in še nekaterih drugih duhovnikov v gornji Vipavski dolini, je bil Kavčič, že dalje časa zasledovan od italijanskih oblasti. Moral je večkrat tudi v Gorico, kamor so ga klicali na zagovor, na podlagi radi sličnih denuncijacij. Predbacivali so mu zlasti nenaklonjenost napram fašistični mladinski organizaciji in da hujska starše ter vrača farane, da ne obiskujejo italijanske pridige.

Sirottija sicer italijanski listi zelo zagovarjajo, kar nam pa nič drugega ne, kot potrjuje naše sumnje. Sirotti je razvpit po Goriškem, ne samo med slovenskim ljudstvom, ampak tudi med Italijani samimi. Naši ljudje vedo o njem marsikaj "lepega" povedati.

Naše ljudstvo postaja hladno napram cerkvi, kar pa ni nič čudnega, če ima takega škofjskega administratorja. Vprašanje je, če Vatikan kaj misli na posledice.

KRVAV PRETEP MED SLOVENSKIMI NABORNIKI IN KARABINERJI

Težke obsodbe tržaškega tribunala

Trst, junija 1934. — Tržaški "Piccolo" od 10. junija javlja da je tribunal v Trstu obsojil Ivana Vrha na leto in dva meseca zapora,

Franca Šekinca na 11 mesecev in 15 dni zapora, Alojzija Šekinca na 4 mesece zapora, Adolfa Novaka na 5 mesecev zapora, Ivana Penka, Ivana Tomšiča, Josipa Vrha na 3 meseca zapora vsakega. Bili su obsojeni zaradi krvavega pretepa aprila meseca, o katerem je "Istra" prinesla poročilo. Pretep je povzročil policijski komisar Belluomo. "Piccolo" v poročilo o procesu govori tudi o tem, seveda na svoj način. Pravi: "...erano colpevoli di pubblica violenza in danno del commissario di p. s.".

Pretep je izzval komisar Belluomo s svojim divjaškim nastopom.

Takoj po velikonočnih praznikih so naborniki iz naših vasi odhajali v notranjost Italije k odslužitvi vojaškega roka. Dne 7. aprila se je zbralo lepo število slovenskih fantov v št. Petru na Krasu. Med naborniki so bili pomešani tudi drugi fantje, da tako kot običajno proslavijo odhod nabornikov in zalijejo slovo z vincem po domačih gostilnah. Tudi v Penkotovi gostilni je bilo zbranih lepo število fantov s Pivke, ki so prepevali slovenske pesmi, ker drugih ne znajo.

Mimo pa je prišel šentpeterski komisar jav-

ne varnosti Belluomo, nam že znan po svoji surovosti, veliki nestrpnosti in drugih slabih lastnostih, ki jih je že večkrat pokazal in je prava šiba božja za vse področje šentpeterske policijske oblasti. Komisar Belluomo je stopil v gostilno in ves ogorčen nad veliko predrznostjo nabornikov zahteval, da nehajo s prepevanjem slovenskih pesmi.

Prisrčen smeh fantov je bil odgovor njegovi zahtevi in fantje se niso pustili motiti in mirno prepevali dalje. Komisar, ki je uvidel, da ni kos krepkim pivskim fantom, je poklical na pomoč karabinerje.

Ti so s svojim surovim nastopom izzvali pretep, ki je končal tako, da je Belluomo obležal na tleh z odprto lobanjo in tudi nekaj karabinerjev je odneslo vidne znake na svojih kožah.

Po posredovanju zakupnika bufeta šentpeterskega "dopolavora" Torkarja, so aretirali več fantov ter jih osumili, da so prepevali slovenske pesmi v Penkotovi gostilni in da so odgovorni za posledice in sicer: Alojz in Franc Šekine, Janez in Jože Vrh, Tomšič Janez in Novak Adolf, vsi doma iz Šembij, in Ivan Penko iz Trnja. — Pred sodišče je bilo

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in olgovornega zdravnika
zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — **Blenoragije - Kapavca**
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914) **Krvne in kožne bolezni**
ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

KLINIKA ZA SPOLNE BOLEZNI

NAJUSPEŠNEJŠI V JUŽNI AMERIKI

SVOJ DOBER GLAS SI JE ZASLUŽILA:

Za vsak pregled računamo \$ 5.—

DOBRO POSTREŽEN IN OZDRAVLJEN BOLNIK

- 1) Ker je vodijo zdravniki specialista, bez praktikantov in asistentov;
- 2) ker je vsak bolnik vestno zdravljen od zdravnika, in je vsak dan pregledan;
- 3) ker se ne uporabljajo izpiranja in škodljiva zdravila;
- 4) ker se bolniku ne obljublja čudeži, marveč se ga zdravi na pošten in vesten način, ki ga narekuje odgovornost;
- 5) ker so naše cene dobro pretehtane in ker se ne zdravi na mesečne obroke, kajti to je samo prikrit način izkoriščanja.

Obrnite se na:

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL
BRASIL 923

pozvano 8 fantov iz Šembij in 6 iz Trnja. Obsojeni so citirani.

ŠE DROGOVI SE UPIRAJO

Hotenjsica, junija 1934. — Italijanske obmejne oblasti so hotele postaviti na meji nov drog za trobojnico, ki naj bi bil 5 metrov višji od droga, na katerem je jugoslovenska zastava. Postavljali so ga ravno na Telovo, pa se jim je prelomil. Nato so ga postavljali znova prihodnjo nedeljo med mašo, da ne bi Hotenjski preveč ogledovali. Drog se je zopet zlomil in pobil dva delavca. Enega, ki je bil Slovenec, doma iz Sežane, je pobil takoj do smrti, drugi je bil pa težko ranjen in so ga odpeljali v bolnico.

Pri postavljanju droga so popolnoma uničili njivo krompirja, ki je last hotenjskega župnišča. Župniku so sicer že prej obljubili, da mu bodo plačali odškodnino, po ponesrečenem poskusu pa enostavno nočejo ničesar slišati o svoji obljubi.

FINANCARJI PRETEPLI NAŠEGA ČLOVEKA, NA TO GA ARETIRALI

Prosek, 8. junija 1934. — Nekega jutra, ko se je domačin Franc Kus odpravil v svoj vinograd na delo, je po poti naletel na 3 mlekarice, ki sta jih šikanirala dva civilista. Kus se je ustavil pri skupini in začel zagovarjati in braniti zaskrbljene mlekarice. Možakarja pa, ki sta bila financarja v civilu, kar Kus ni vedel, sta Kusa nagnala, češ naj gre od koder je prišel. Ta je tudi odšel za delom v svoj vinograd. Ko sta financarja uredila stvar z mlekaricami, sta poiskala Kusa v vinogradu, ga napadla in pretepla tako, da so ga odvedli z ambulanco v Trst, kjer so mu obvezali zadobljene rane. Nato so ga spravili v zapore v via Coroneo brez vsakega vzroka. Od tega je minilo že 14 dni, a o usodi Kusa ni še nič znana.

SMRT PETRA TULA

najdostojnejše priče barbarskega napada na Mačkowlje

Trst, maja 1934. — 14. maja so pokopali v Mačkowljah na št. 7, osemiosemdesetletnega starčka Petra Tula. — Pogreba se je udeležilo poleg domačinov tudi veliko tujcev, štirje duhovniki pa so odmolili pogrebne molitve. Pogreb je bil velik in lep.

Pokojnik ni dočakal 13. obletnice pokolja v Mačkowljah, ob katerem je mnogo pretrpel. Fašisti so ga vozili in preganjali po vasi kot živino. Moral jim je biti za voditelja in kažipot, da so lažje ropali, napadali in požigali po vasi. Če se jim je hotel upreti, so naperili proti njemu samokrese in bodala. Tako je moral slediti in prisostvovati ves dan fašističnemu nasilju, ki se je vršilo 16. maja 1921.

S pokojnim Tulom je legla v grob najdostojnejša priča barbarskega napada na Mačkowlje. Bodi mu lahka domača zemlja, katero je toliko ljubil in za katero je toliko pretrpel.

PODEŠTATI MORAJO POLAGATI RAČUNE

Sleparstva prihajajo na dan

Kojsko, junija 1934. — "Imeli smo učitelja Zgonika (Sgoničhi!) in nimamo ga več, imeli smo davkarja in tajnika, tudi ta dva sta šla.

Imamo podeštata, tudi tega ne bo več... Tako bi lahko rekli občani iz Kojskega Prve tri je spravil podešta, ko se ni čutil sam dovolj varnega radi njih, sam pa bo moral sedaj za njimi. Podešta Baiardi ex Bajer, rodom Istran, prvi in zadnji podešta, ki je neomejeno gospodaril v Kojskem, nekako od leta 1926.—1927. do zadnjega časa, je izgubil zdaj svoje mesto. Začasno je sicer postavljen kot upravnik občine, pričakuje pa se, da bo v kratkem odšel.

Baiardi, ki je vsa ta leta oblastno vodil občino, ko je zelo velika in obsega vasi Števerjan, Kozano, Biljano, Vrhpolje. Dobrovo in druge manjše vasice, je zelo zatiral kmeta, mu nalagal visoke dajatve in davščine, ga preganjal in zahteval od njega, da dela kot je želel. Občini, ki je bila prej popolnoma aktivna je naredil dolga, ki pravijo da sega v milijone. Tako bi lahko danes prodali vsa zemljišča z objekti vred, ki sestavljajo občino Kojsko (privatna in občinska) in še ne bi izkupili toliko, da bi prikriji občinski dolg. Občinarji, katerim se je vsa stvar že preočitna zdela, so se pritožili na merodajnih mestih v Gorici in Rimu. Pred kratkim je bila proti podeštatu uvedena uradna preiskava. Rezultat preiskave še ni znan. Govori pa se, da bo moral podeštata za vedno oditi, kar se sklepa tudi iz tega, da je zgubil svoj dolgoletni stolček. On sam govori, da je zgubil mesto podeštata zaradi prošnje, ki jo je vložil za premestitev v Tripolitanijo. Zdaj lahko odhaja, ko si je napolnil žepe, oropal in izmozgal podrejeno mu občino.

SIROTTIJEVA POLICIJSKA MORALA

Tiengo je samo organizator, Sirotti je duša vse gonje proti Fogarju

V Gorici sta bila aretirana in konfinirana za 5 let bogoslovna profesorja mgr. Muzica in Anton Rutar. Motivacija fašističnih oblastev za ta ukrep je pač stara: oba sta bila obdolžena protidržavne propagande in vendar fašistični tisk dodaje k tej splošni motivaciji,

da sta omenjena bogoslovna profesorja sodelovala pri izgonu italijanskega bogoslovca iz goriškega semenišča. Za katerega bogoslovca gre?

Tržaški škof Fogar je izključil iz goriške bogoslovnice — v Trstu samem ni bogoslovnice in bogoslovci tržaške škofije študirajo v Gorici — nekega Knafelza-Muratorija, ki je bil policijski konfident.

To celo "Piccolo" priznava. "Piccolo" tudi piše, da je Knafelz — (Italijan čiste krvi!) — izdal kvesturi nagovor tržaškega škofa Fogarja, v katerem je ta svojim bogoslovcem italijanske narodnosti priporočal več strpnosti do slovenskih bogoslovcev in do Slovanov v Italiji sploh. Prav tako je iz pisanja italijanskih listov razvidno, da je preiskavo proti Knafelzu vodil prof. Muzica; na podlagi te preiskave je bil Knafelz izključen. Muzica, ki je Italijan, je torej prejel za plačilo, da je kot bogoslovni profesor storil svojo dolžnost, konfinacijo 5 let na neobljudenih otokih!

Toda najlepše šele pride: G. Sirotti, upravitelj goriške nadškofije, je sprejel k sebi izključenega bogoslovca Knafelza in mu na škofijskem dvorcu preskrbel službo!

Torej prav tisti bogoslovec, ki ga je dr. Fogar, ki je vendar katoliški škof, priznan od papeža, smatral za nevrednega, da še nadalje obiskuje bogoslovnico, je zdaj v službi po zaslugi g. Sirottija, ki je vendar tudi namestnik katoliškega nadškofa, na dvorcu goriške nadškofije, ki je seveda tudi katoliška.

Verno ljudstvo se upravičeno vprašuje, kakšna morala je to! Ali ni več v katoliški cerkvi ene, enotne morale in enotne discipline, ki naj velja za vse škofe. Ali naj velja za razne Sirottije, ki bi najrajši hodili okrog s fašističnim znakom — pa ne iz prepričanja, temveč samo iz političnega koristolovstva — druga morala?

Nač početjem g. Sirottija se skandalizira tudi duhovščina italijanske narodnosti. Dejstvo, da je sprejel v službo prav tistega bogoslovca, ki ga je izključil iz semenišča škof Fo-

Medicina News

Največja klinika v Buenos Airesu. Ordinira 10 zdravnikov specialistov.

12 ODDELKOV

Oddelek za vernične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje.

lišaj, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialista vsak zase. Za notranje in zunanje bolečine vseh vrst; maternica, ajčnik, čiščenje itd., izpuščaji, lišaj, itd.

Klinica general. Jetika, srce, želodec, obisti, čreva itd.

Oddelek za jetične. Posebni pregled po novem načinu.

Oddelek žarki X. Radioskopija, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rdeča itd.

Oddelek specialistov za otroke.

Laboratorični oddelek. Razkroj krvi vseh vrst in narave.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršnekoli bolezni, po nizkih cenah.

Natančni pregled od zdravnik specialista računamo \$ 3.—

Brezplačen pregled za venerične bolezni

VGODNO PLAČEVANJE

Ordiniramo od 9—12 in od 15—21. Ob nedeljah in prazniki od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28

gar in ki tudi sicer nima zadostnih moralnih kvalifikacij za duhovski poklic, mnogo pove. Nikakor ni presenetilo tistih, ki so imeli vpogled v Sirottijevo okolico. V tej okolici so pred meseci javno govorili, da mora škof Fogar v nekaj mesecih "zleteti!"

G. Sirotti je iz tržaško-koprške škofije; bil je ravnatelj deškega semenišča v Kopru. Že tedaj je imel incident z svojim škofom in že tedaj se je v njem morala poroditi misel, da se bo ob priložnosti znesel nad škofom Fogarjem. Danes je med časnikarji v Trstu splošno znano, kdo je pred meseci dal pobudo za prvi napad na tržaškega škofa in vso slovansko duhovščino. Točno je tudi znano, koliko je prejel tisti novinar, ki je za "Piccolo" napisal eno stran dolgo poročilo o cerkvenem položaju na Primorskem; znano je tudi, kdo mu je dal prav natančne podatke o številčnem razmerju med slovansko in italijansko duhovščino, ki jih imajo samo cerkvena oblastva!

Znano je tudi iz Sirottijeve okolice — saj se konspiratorji proti škofu Fogarju javno hvalijo o svojih uspehih, da so iz Trsta prihajali razni zaupniki in da so skupno z g. Sirottijem pripravljali zadnji udarec proti škofu Fogarju. Kmalu nato je izbruhnila najnovejša gonja proti tržaškemu škofu.

Po krivici torej dolži tisk prefekta Tienga, češ da je on duša vse te gonje. Ne! On je lahko njen organizator, njena duša pa je g. Sirotti! Muzica in Rutar in še drugi, ki jim bodo bržkone sledili, so njegove žrtve! In g. Sirotti je že tjetje leto namestnik katoliškega nadškofa.

"NI DALEČ DAN KO BO HITLER REŠIL NAŠ EKRAJE"

Hitlerovska propaganda na Goriškem

Gorica, junija 1934. — Po Goriškem in goriškem Krasu se zadnje čase potikajo hitlerjevci, ki so prišli menda iz Nemčije. Ti Nemci delajo med našim ljudstvom propagando za Hitlerja. Naše ljudi, zlasti kmeta in delavca skušajo pridobiti za svoje ideje s tem, da jih tolažijo naj še malo potrpe z Mussolinijem. Po njihovem govorenju ni daleč več dan, ko bo prišel Hitler reševati naše kraje izpod italijanskega jarma. Hitler bo dal našim ljudem svobodo v vsakem pogledu in blagostanje bo zavladovalo po naših krajih. Ti vneti propagatorji so pa pri našem človeku naleteli na odpor tako pri kmetih, ki so jim odločno pobili vse trditve kot pri delavcih. Nek delavec se je celo razvnel, ko je bil sit takega nagovarjanja in jim povedal, da so to prazne fraze, kajti v Nemčiji se ne godi dobro niti delavecu, ki je rodod Nemeč, kako bi se godilo šel edelavecu, ki je Slovenec. Ko mu vnet hitlerjeve le ni dal miru, ga je delavce pretepel ter se ga s tem otresel.

Kako naj si tolmačijo potem široke in dolge pisarije o zavezništvu in pirjateljskih odnosih med Mussolinijem in Hitlerjem, o katerih ve toliko povedati italijansko časopisje?

DROBIŽ

V maju je bilo po fašistični statistiki 38.250 brezposelnih v Julijski Krajini.

Goriški kvestor je odredil 10 dnevno zaprtev za gostilno Kocjančiča Josipa iz Gorice, via Leoni, ker se ni držal odredbe v znižanju cen.

PRAKTIČNI NASVETI

Da se nam čevlji prehitro ne premočijo, jih namažimo, preden jih obujemo v deževnem vremenu, z ricinovim oljem.

Konserve.

Če se hočeš prepričati, ali je konzerva, ki jo kupiš, res nepokvarjena, pritisni s palcem na pokrovček, da se ta malo vda. Če ostane ta vdolbina in se ne povrne v prvotno lego, tedaj je konzerva dobra. Če pa skoči vdolbina takoj nazaj, je konzerva slaba.

Umazane igralne karte

najhitreje očistimo, če jih zdrgnemo s kolonjsko vodo. Če pa hočemo tudi robove očistiti, tedaj karte enostavno zvežemo skupaj in s krpico, namočeno v kolonjsko vodo, zdrgnemo še robove.

Vlašne sobe in kleti vsaj za silo osušimo

če postavimo v nepropustni posodi žaganja v prostor, in ko postane žaganje vlažno, ga spet zamenjamo s suhim. Vlažno žaganje enostavno spet posušimo in ga ponovno uporabimo. Lahko pa tud ipostavimo v vlažen prostor pločevinasto posodo in nanjo nasujemo negašenege apna, ki vsrka vlago. Ko apno razpade, je treba dobiti novega negašenege apna.

Mozole z obraza spravimo,

če si devamo na obraz tople obkladke, da se mozoli zmehčajo, in jih potem drgnemo z milnim špiritom.

Proti moljem najenostavneje ohranimo obleko,

če jo lepo zavijemo v časopisni papir (taky ki smrdi po tiskarski barvi) in ga denemo tudi med vse gube.

Na znanje slovenski naselbini

Dr. Alejandro Schwarzer

specialist za spolne bolezni

naznanja slovenski naselbini in predvsem svoji cenj. klijenteli, da je izstopil iz Instituto Médico Internacional, Brasil 923, ter je prevzel vodstvo:

AGRUPACION MEDICA ARGENTINA

San Martin 440

VELIKA KLINIKA SPECIALISTOV

Buenosaireške in pariške univerze

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

ZDRAVIMO

SIFILIS. 606-014. — Moderno zdravljenje.

BLÉNORAGIA. — Moderno zdravljenje brez bolečin. — Prostatitis, vnetja in spolne bolečine.

KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — švahnost.

SRCE. Srčne napake — hibe.

ŽELODEC. Čreva — krislina — jetra.

Želodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvira bolezen, po profesorju Glassner, zdravniku univerze na Dunaju.

KOSTNE BOLEZNI. — Sušica.

REVMATIZEM in OBISTI. Kila — zbadanje.

GRLO, NOS, UHO. — Zdravljenje mrzlice.

ŽENSKÉ BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek)

OTROŠKE BOLEZNI. Rakitika — otrpelost.

NERVOZA Glavbol.

ŽARKI X — DIATERMIA — ŽARKI ULTRAVIOLETAS

LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaj. Lastni sanatoriji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, želodec, maternica, spolovilo.

GOVORIMO SLOVENSKO

Urnik: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12

PREGLED SAMO \$ 3—

Ob nedeljah dopoldne sprejmamo brezplačno

1017 SARMIENTO 1017
od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

ZANIMIVOSTI

EVROPA BREZ PROSTORA

Konkurenčna borba kontinentov

Evropa ima danes čez 5000 milijonov prebivalcev, 4 in pol krat večja Azija pa nekaj čez 1120 milijonov. Že te številke kažejo, da je Evropska celina brez prostora. V zadnjih sto letih se je njeno prebivalstvo več nego podvojilo. Vse drugače je naraščalo n. pr. število prebivalstva v ameriških Zedinjenih državah, a to je bilo za Evropo ugodnejše nego porast njenega prebivalstva samega. L. 1800 so na ozemlju Zedinjenih držav našli 5 milijonov ljudi, l. 1900 že 76 milijonov, lansko leto pa okroglo 123 milijonov. S tem naraščanjem je postala možnost priseljevanja iz Evrope čedalje manjša.

K temu prihaja še čedalje večje pomeščanje Evrope, ki kaže, kako se njeno prebivalstvo naglo odtuja naravnemu viru moči, ki tiči v zemlji. L. 1910 je bilo v Evropi 164 mest z več nego 100.000 prebivalci, l. 1930 jih je bilo že 240. Isto sliko dobimo, če primerjamo število ljudi, ki se bavijo s poljedelstvom, in gospodarstvom, v Angliji komaj četrtnina. Francoska je na boljšem, ker se tam 38 odstotkov ljudi bavi z obdelovanjem zemlje, v Italiji 55 odstotkov, v Rusiji celo 85 odstotkov. Toda industrijalizacija koraka neprestano naprej ni je več moči, ki bi jo ustavila. Pri tem pa je treba pomisliti, da se Evropi zunanji trg čedalje bolj zapira, čedalje večja postaja konkurenca izvenevropskih industrij, ki si osvajajo njena dosedanja tržišča. Danes ne gre niti več samo za Ameriko, še hujši in nevarnejši konkurent postaja Japonska. Danes smo še navajeni, da se njenemu dumpingu, smešno nizkim cenam njenih industrijalnih produktov smejemo, toda dejstva govore, da je Japonska od leta 1913 do danes svojo proizvodnjo sirovin podesetorila, da je s svojega trga in daleč okoli sebe že popolnoma izrinila uvoz evropskih tkanin, da je potrojila število svojih tkalnih strojev, da izdeluje fine fabrikate, ki se v vsakem pogledu lahko merijo z evropskimi. Od l. 1914 do 1932 je tonža svojega trgovskega brodivja povečala za 150 odstotkov, dočim se tonaža obratujočega evropskega ladjevja stalno niža.

Celo v primeru, da bi sedanja gospodarska kriza popustila, se položaj Evrope ne bo mogel dosti izboljšati. Konkurenca ostalih kontinentov je prevelika in še večje je vprašanje, dali je more naša stara celina izpodbiti. To tem bolj, ker jev svoji notranjosti tako razrvana in razbita v najbolj nesmiselnih medsebojnih nasprotstvih. Edino, če bi se mogla evropska ljudstva medsebojno sporazumeti in pogoditi, bi imeli upanje, da bi utegnili ohraniti vsaj sedanje položaje svoje celine.

RAZPUTIN IMA NASLEDNIKA

V Atenah so te dni prijeli potujočega menih Papanikolopuloša, ki je s svojimi propovedmi v Atenah in okolici začel vznemirjati ljudstvo. Papanikolopoluš zatrjuje, da ga je sam Razputin izbral za svojega naslednika. Zato je sklenil, da bo začel javno pridobivati ljudi za Razputinovo vero. Aretiranje je imel v trenutku, ko so ga prijeli, pri sebi serijo Razputinovih slik, ki jih je baje pokojni ruski slepar opremil z lastnoročnimi posvetili. Tako namreč pravi Papanikolopulos, dočim mu oblasti tega ne verjamejo. Grški menih nosi po vzorcu svojega "učitelja" dolgo brado in si ne striže las, da napravlja vtis preroka že na zunaj. Policija tudi meni, da mož ni pri čisti pameti.

DEMANTI V KURJIH OČESIH

Cariniki v Le Havru so te dni odkrili nenavadno tihotapstvo. Ko je pristal v luki parnik "Caledonia" ter so stopili na krov, da bi pregledali potnike, med njimi mnoge takšne, ki so se pripeljali iz Anglije, so jim izročili opozorilo, da so na ladji tihotapei z demanti. Potrebna je bila torej stroga preiskava.

Kako izslediti tihotapee? Angleška policija ni sporočila signalementa tihotapeev in delo je bilo težavno. Slednjič sta dva carinika ustavila potnike, ki so imeli pri sebi ostanke živil, cel zavitek sandvičev in trdo kuhanih jajec. Jajca so vzbudila posebno pozornost carinskih preglednikov. Odprli so jih po vrsti in res so odkrili v njih — demante. Tihotapei so zelo večje spravili dragulje v jajčno lupino ter jo potem zopet zakitili.

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV

Iz Evrope dospejo:

Julija:

- 21—Cap Arcona (iz Hamburga 9. 7.)
- 21—Orania (iz Amsterdama 2. 7.)
- 24—Cabo Sto. Tomé (iz Genove 7. 7.)
- 27—Mendoza (iz Marselle 6. 7.)
- 30—Neptunia (iz Trsta 14. 7.)

Odplovejo:

Julija:

- 21—Ppssa Giovanna (v Genovo 14. 8.)
- 24—Lipari (v El Havre 20. 8.)
- 28—Orania (v Amsterdam 18. 8.)
- 30—Gral Osorio (v Hamburg 21. 8.)

VREDNOST DENARJA

dne 19 julija:	Nakup:	Prodaja:
100 dolarjev	401.10	407.50
100 ital. lir	34.60	35.20
100 dinarjev	8.20	8.70
100 šilingov	75.—	76.80
100 francos. frankov	26.—	26.90
100 čeških kron	16.—	17.—
1 funt šterling	20.—	20.60

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK,

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni, vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom. Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

POZOR ROJAKI!

Krojačnica

in trgovina

z manufakturnim blagom, ter sploh z vsemi potrebščinami

Cene konkurenčne
Se priporoča

SEBASTIAN
MOZETIČ

OSORIO 5025

LA PATERNAL
BUENOS AIRES

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).
KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki: Izpadanje las. Ultravioletni žarki.
ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearelliju.
ŽIVČNE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.
ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.
GRLO, NOS, USEBA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.
ŽENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, nerodno čiščenje.
Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno
GOVORI SE SLOVENSKO
Plaza Once Rivadavia 3070
Od 9—21 ob nedeljah od 3—12